

Mars 1998

Statistics Norway

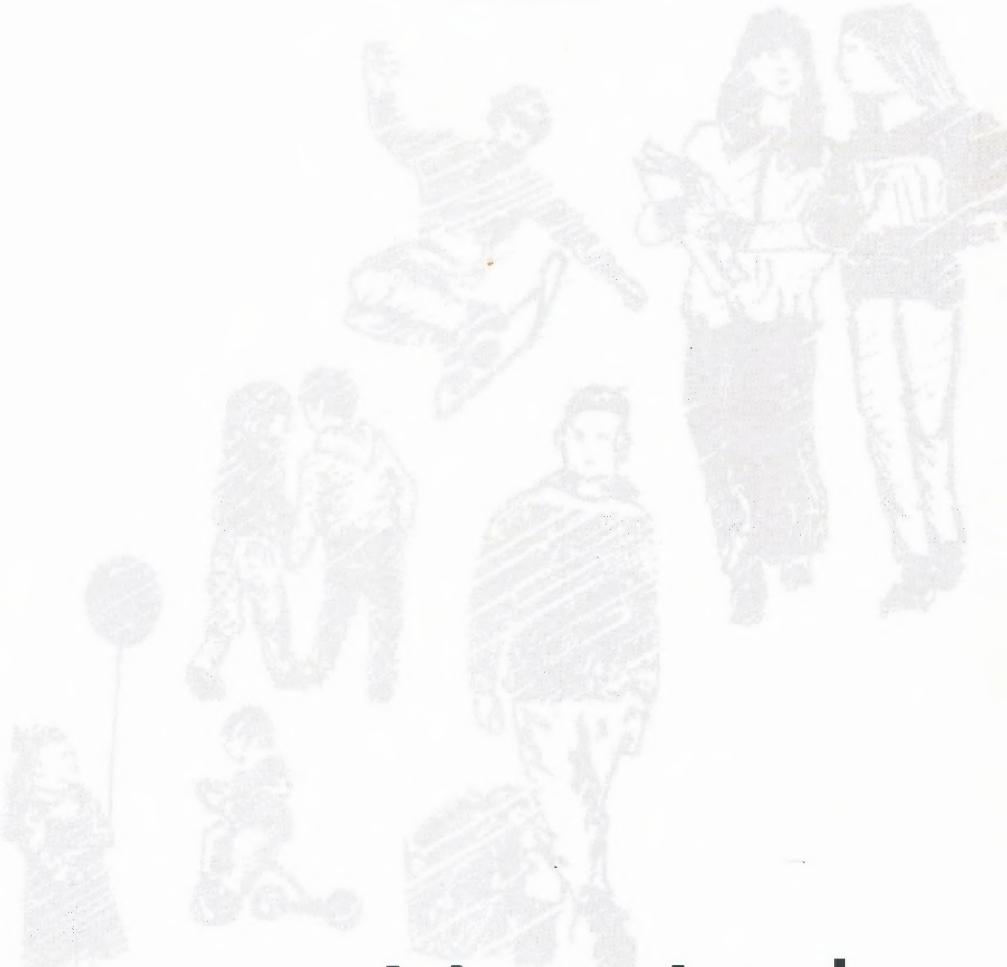
Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå ber
om å bli oppgitt som
kilde når oppgaver fra
dette heftet blir gjengitt.

Barn og unge

Aktuell statistikk

**Del 1: Befolkingen
Familie
Helse
Kriminalitet
Fritid**

Vest-Agder

Barn og unge. Aktuell statistikk

I *Barn og unge. Aktuell statistikk* publiseres statistikk på ulike emneområder, der alle tall dekker barn og unge under 18 år.

Barn og unge. Aktuell statistikk kommer i to deler, med forskjellig emnemessig innhold. Del 1 (dette heftet) dekker barn i befolkningen, familieforhold, helse, kriminalitet og fritid. Del 2 (utkommer senere) tar for seg barn i utdanning, arbeid, økonomiske forhold og barnevern.

Husk å oppgi kilde: *Barn og unge. Aktuell statistikk*/Statistisk sentralbyrå.

Ansvarlig seksjon: Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk.

Redaktør: Elisabetta Vassenden.

Redaksjonsmedarbeider: Ingvild Hauge, tlf. 62 88 52 24, faks 62 88 52 89, e-post: inh@ssb.no.

Redigering: Randi Hansen Øiseth.

Priser: Pr. hefte kr 50,- inkl. mva. Pakkepris (19 fylkeshefter og hefte med landstall) kr 600,- inkl. mva.

Forespørsel om salg rettes til: Statistisk sentralbyrå, Salg- og abonnementsservice, Postboks 1260, 2201 Kongsvinger, tlf. 62 88 55 00, faks 62 88 55 95, e-post: salg- og abonnement@ssb.no.

ISBN 82-537-4507-9.

Elektronisk formidling

Føruten papirutgaven finnes tabellene i elektronisk versjon under SSBs Webtjeneste på Internett. Adressen er <http://www.ssb.no>. Tabellene kan lastes ned i Excel.

En diskett-versjon kan også gjøres tilgjengelig ved forespørsel.

Andre tabeller

Spesialtabeller kan bestilles fra Statistisk sentralbyrå.

Standardtegn

Standardtegn i tabeller	Symbol
Tall kan ikke forekomme	
Oppgave mangler	...
Oppgave mangler foreløpig	...
Tall kan ikke offentliggjøres	:
Null	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Foreløpig tall	*
Brudd i den loddrette serien	—
Brudd i den vannrette serien	
Rettet siden forrige utgave	r

Innhold

1. Barn og unge i befolkningen	3
2. Barn og unges familier	12
3. Barn og unges helse	24
4. Barn og unges lovbrudd	34
5. Barn og unges fritid	37

Innledning

Barn og unge. Aktuell statistikk samler Statistisk sentralbyrås data om barn og unge og presenterer regionale tall med korte artikler, tabeller og figurer.

Barn og unge. Aktuell statistikk utgis som 1 landspublikasjon og 19 fylkespublikasjoner. Landspublikasjonen gir tall for landet som helhet og for de enkelte fylkene der det har vært mulig. Tallene i fylkespublikasjonene er på kommunenivå, eller på fylkes- og landsnivå hvis statistikken ikke kan gis på mindre geografiske enheter.

Publikasjonene kommer i to deler. Del 1, som dette heftet inngår i, dekker barn i befolkningen, familieforhold, barns helse, deres kontakt med rettsvesenet og barns fritid. Del 2 vil bli utgitt ved årsskiftet 1998-1999, med disse emnene: Barn i barnehager, barn og unge i skolen, unge i arbeidsstyrken, barn og økonomi og barn i barnevernet.

Barn er i denne publikasjonen definert som personer under 18 år, dvs. under myndighetsalder. Dette er i tråd med norsk lov og FNs konvensjon om barnets rettigheter. I enkelte tilfeller vil tabellene dekke lengre eller kortere aldersspenn, avhengig av hva som er hensiktmessig og/eller finnes om temaene.

De nyeste tilgjengelige tallene er tatt med, dvs. hovedsakelig fra perioden 1995-1997.

Publikasjonene er tilgjengelige på SSBs website på Internett. Webadressen er <http://www.ssb.no>.

En undersøkelse gjennomført av Norsk senter for barneforskning i 1994 (Arbeidsrapport nr. 15) avslørte at statistikk i liten utstrekning ble tatt i bruk i ulike beslutningsprosesser. Håpet er at denne publikasjonen, som samler mye informasjon, kan gjøre statistikk om barn og unge lettere tilgjengelig og være til hjelp for alle som interesserer seg for og arbeider med barn, det være seg planleggere i kommuner og fylker, politikere, personer som har sitt daglige virke blant barn og allmennheten generelt.

Barne- og familidepartementet har finansiert utarbeidelsen av publikasjonene. Representanter fra Barneombudet og Norges forskningsråd har gitt faglige innspill til prosjektet.

1. Barn og unge i befolkningen

Det bor 38 600 barn og unge i Vest-Agder. Prognosør for de neste 20 årene viser vekst i barnetallene i noen av aldersgruppene, mens det forventes nedgang i andre aldersgrupper.

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997

		Alder				
		I alt	0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
10 Vest-Agder	I alt	38 618	13 307	14 857	6 229	4 225
	Tettbygd strøk	29 097	10 085	11 109	4 711	3 192
	Spredtbygd strøk	9 403	3 170	3 703	1 508	1 022
	Uspesifisert strøk	118	52	45	10	11
1001 Kristiansand	I alt	17 382	6 302	6 637	2 631	1 812
	Tettbygd strøk	16 228	5 887	6 185	2 461	1 695
	Spredtbygd strøk	1 152	414	451	170	117
	Uspesifisert strøk	2	1	1	-	-
1002 Mandal	I alt	3 230	1 059	1 243	563	365
	Tettbygd strøk	2 390	788	915	421	266
	Spredtbygd strøk	828	267	324	141	96
	Uspesifisert strøk	12	4	4	1	3
1003 Farsund	I alt	2 262	724	860	403	275
	Tettbygd strøk	1 404	449	506	272	177
	Spredtbygd strøk	840	269	345	128	98
	Uspesifisert strøk	18	6	9	3	-
1004 Flekkefjord	I alt	2 098	675	803	369	251
	Tettbygd strøk	1 457	486	561	254	156
	Spredtbygd strøk	634	183	241	115	95
	Uspesifisert strøk	7	6	1	-	-
1014 Vennesla	I alt	3 235	1 120	1 261	515	339
	Tettbygd strøk	2 495	857	979	405	254
	Spredtbygd strøk	728	254	279	110	85
	Uspesifisert strøk	12	9	3	-	-
1017 Songdalen	I alt	1 562	526	635	237	164
	Tettbygd strøk	1 121	356	469	179	117
	Spredtbygd strøk	414	164	153	54	43
	Uspesifisert strøk	27	6	13	4	4
1018 Søgne	I alt	2 287	738	899	402	248
	Tettbygd strøk	1 604	500	632	288	184
	Spredtbygd strøk	683	238	267	114	64
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-
1021 Marnardal	I alt	607	211	235	104	57
	Tettbygd strøk	96	23	33	27	13
	Spredtbygd strøk	508	187	201	76	44
	Uspesifisert strøk	3	1	1	1	-
1026 Åseral	I alt	196	85	61	31	19
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	195	85	61	31	18
	Uspesifisert strøk	1	-	-	-	1
1027 Audnedal	I alt	407	129	164	71	43
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	403	127	163	71	42
	Uspesifisert strøk	4	2	1	-	1

1.1. Personer 0-17 år, etter kommune og bostedsstrøk. 1. januar 1997
(forts.)

		I alt	Alder			
			0-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
1029 Lindesnes	I alt	1 190	361	465	224	140
	Tettbygd strøk	401	111	164	70	56
	Spredtbygd strøk	788	250	300	154	84
	Uspesifisert strøk	1	-	1	-	-
1032 Lyngdal	I alt	1 919	621	697	344	257
	Tettbygd strøk	1 131	387	369	213	162
	Spredtbygd strøk	780	230	324	131	95
	Uspesifisert strøk	8	4	4	-	-
1034 Hægebostad	I alt	394	135	153	60	46
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	391	134	151	60	46
	Uspesifisert strøk	3	1	2	-	-
1037 Kvinesdal	I alt	1 420	481	566	212	161
	Tettbygd strøk	581	188	215	94	84
	Spredtbygd strøk	820	281	346	117	76
	Uspesifisert strøk	19	12	5	1	1
1046 Sirdal	I alt	429	140	178	63	48
	Tettbygd strøk	189	53	81	27	28
	Spredtbygd strøk	239	87	97	36	19
	Uspesifisert strøk	1	-	-	-	1
Uoppgett	I alt	-	-	-	-	-
	Tettbygd strøk	-	-	-	-	-
	Spredtbygd strøk	-	-	-	-	-
	Uspesifisert strøk	-	-	-	-	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB

Begrepene tettbygd/spredtbygd strøk er gitt av SSBs definisjon av tettsted. Et tettsted er i hovedregelen en hussamling hvor det bor minimum 200 personer og er mindre enn 50 meter mellom husene.

Vest-Agder hadde 38 600 bosatte i alderen 0-17 år pr. 1. januar 1997. I alle aldersgruppene var det flere barn og unge i tettbygde enn i spredtbygde strøk. Totalt bodde 75 prosent av alle barn og unge i fylket i tettsteder.

Tabell 1.1 viser fordelingen mellom tett, spredt og uoppgett bostedsstrøk for hver av Vest-Agders kommuner. Bosettingsmønsteret varierer mellom de enkelte kommunene, noe som medfører lokale variasjoner i hva slags type omgivelser barna og de unge lever i og har å forholde seg til.

En befolkningsframskriving er en beregning av den framtidige sammensetningen av og utviklingen i befolkningen. Her er tre årstall plukket ut for å vise den antatte utviklingen for barn og unges vedkommende. Tallene, og dermed antakelsene om utviklingen, blir mer usikre jo lengre fram i tid man går. Framskrivingen forutsetter at tidligere trender videreføres. Trendbrudd

vil altså skape avvik mellom framskriving og faktisk utvikling.

For Vest-Agder viser framskrivingstallene for 2000, 2010 og 2020 at i aldersgruppen 0-5 år forventes en nedgang fulgt av en oppgang i barnetallene. Antall 6-12-årige gutter og jenter holder seg først temmelig konstant, før det synker. Altersgruppen 13-15 år viser en økning før det blir en reduksjon. Det samme gjelder for 16-17-åringene.

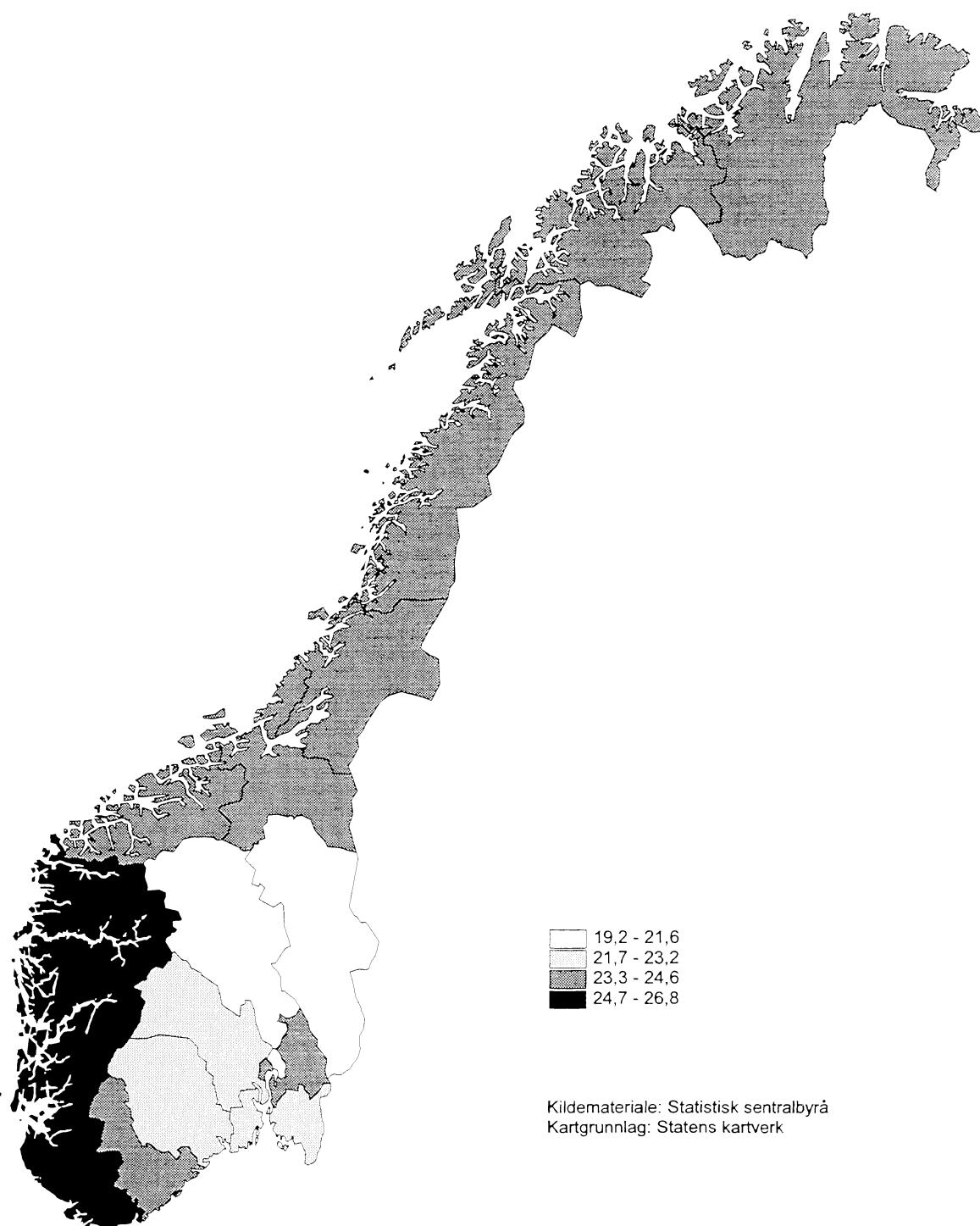
2 200 nyfødte i 1996

Det ble født 2 206 levendefødte barn i Vest-Agder i 1996. På landsbasis var mors gjennomsnittsalder ved første fødsel 26,7 år, ved alle fødsler 29,0 år.

Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Kommunen og fylket kan oppleve svingninger i forhold til dette.

Figur 1.1. Personer 0-17 år i prosent av folkemengden. 1. januar 1997

Kildemateriale: Statistisk sentralbyrå
Kartgrunnlag: Statens kartverk

1.2. Framskriving av folkemengden, etter alder og kommune, 2000, 2010 og 2020

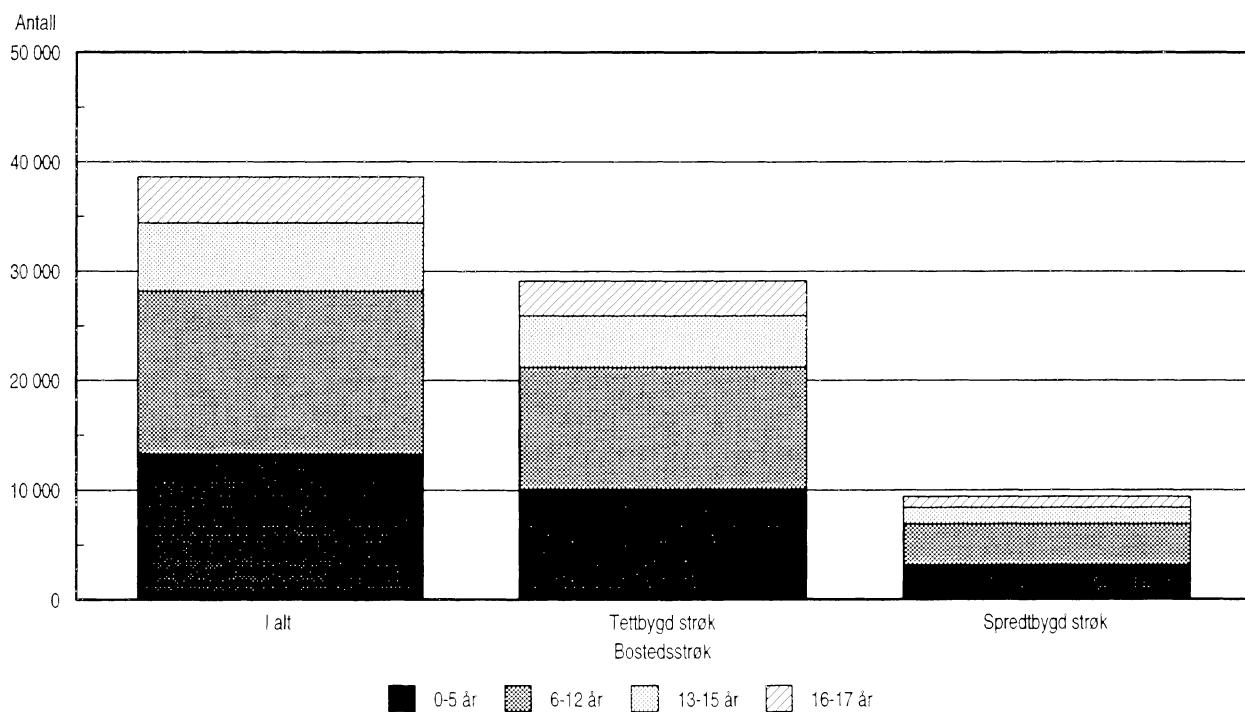

Kommune og år			Menn				Kvinner					
			Av dette				Av dette					
			Alle aldere	0-5	6-12	13-15	16-17	Alle aldere	0-5	6-12	13-15	16-17
10 Vest-Agder	2000		76 258	6 735	8 149	3 202	2 148	77 925	6 391	7 658	2 891	2 019
	2010		80 392	6 262	8 152	3 607	2 485	81 868	5 940	7 614	3 382	2 250
	2020		83 892	6 358	7 553	3 406	2 350	85 286	6 033	7 098	3 193	2 207
1001 Kristiansand	2000		35 101	3 229	3 832	1 385	941	36 808	3 076	3 482	1 264	872
	2010		37 726	3 003	3 937	1 736	1 213	39 413	2 831	3 647	1 629	1 036
	2020		39 799	3 100	3 659	1 640	1 134	41 469	2 919	3 386	1 521	1 053
1002 Mandal	2000		6 553	542	628	278	190	6 816	512	708	240	184
	2010		6 936	527	681	304	201	7 269	518	669	286	199
	2020		7 340	535	663	300	202	7 661	525	655	300	206
1003 Farsund	2000		4 552	363	416	198	132	4 562	339	446	173	124
	2010		4 514	311	423	194	127	4 462	299	398	184	127
	2020		4 515	294	358	172	124	4 431	288	354	167	118
1004 Flekkefjord	2000		4 434	348	467	186	120	4 347	320	365	149	116
	2010		4 521	318	426	187	125	4 300	295	375	162	118
	2020		4 553	300	369	175	119	4 314	280	337	157	106
1014 Vennesla	2000		5 999	548	652	274	165	6 043	524	654	269	178
	2010		6 288	510	656	291	193	6 353	483	600	272	182
	2020		6 594	529	629	273	188	6 650	498	582	255	171
1017 Songdalen	2000		2 668	230	333	139	81	2 610	220	310	117	76
	2010		2 728	205	255	117	89	2 708	195	241	113	89
	2020		2 782	221	244	103	70	2 794	209	231	98	67
1018 Søgne	2000		4 350	394	482	209	129	4 311	380	474	158	124
	2010		4 887	413	538	212	160	4 810	388	491	202	143
	2020		5 287	421	512	229	160	5 208	395	467	205	144
1021 Marnardal	2000		1 089	90	110	54	41	1 077	85	107	58	34
	2010		1 048	72	86	52	28	1 043	66	82	49	30
	2020		1 022	72	84	36	24	1 021	66	77	33	22
1026 Åserald	2000		426	39	39	9	10	417	39	31	18	14
	2010		421	26	37	22	14	401	24	35	23	12
	2020		420	30	33	13	10	402	30	31	12	9
1027 Audnedal	2000		770	62	77	35	25	763	58	82	36	14
	2010		768	57	70	32	19	743	54	68	28	24
	2020		778	57	63	30	20	752	54	63	27	18
1029 Lindesnes	2000		2 202	182	244	97	86	2 193	172	207	104	61
	2010		2 245	173	213	101	66	2 254	174	216	96	66
	2020		2 291	168	204	95	64	2 310	171	204	100	67
1032 Lyngdal	2000		3 528	314	385	152	111	3 508	298	346	137	110
	2010		3 665	299	385	160	124	3 625	285	371	154	103
	2020		3 784	281	340	162	112	3 725	273	331	150	109
1034 Hægebo-stad	2000		812	73	72	40	19	772	61	77	32	25
	2010		822	67	79	39	20	781	66	77	29	19
	2020		853	66	77	34	23	805	60	75	33	22
1037 Kvinesdal	2000		2 898	245	317	114	78	2 837	237	289	101	65
	2010		2 920	205	275	123	84	2 830	190	260	121	85
	2020		2 934	209	233	105	74	2 841	194	221	99	71
1046 Sirdal	2000		876	76	95	32	20	861	70	80	35	22
	2010		903	76	91	37	22	876	72	84	34	17
	2020		940	75	85	39	26	903	71	84	36	24

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Figur 1.2. Personer 0-17 år, etter alder og bostedsstrøk. Vest-Agder. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Alternativ M1 er brukt i denne befolkningsframskrivningen. Alternativ M1 kombinerer mellomalternativene for fruktbarhet (1,86 barn pr. kvinne, konstant over hele framskrivningsperioden), for dødelighet (en økning i forventet levealder i perioden 1995-2020 fra 75 til 78,5 år for menn og fra 80 til 83,5 år for kvinner) og for innvandring (årlig netto innvandring på 7 000 personer på landsbasis fram til 2020). Innenlands flytting er som registrert i perioden 1991-1995.

1.3. Levendefødte, etter kjønn, mors alder og kommune. 1996

1.4. Samlet fruktbarhetstall, etter fylke. 1991-1995 og 1996

	10	Vest-Agder	Levendefødte		Mors alder	
			Gutter	Jenter	15-29 år	30 år og over
1001	Kristiansand	527	535	607	455	
1002	Mandal	92	84	115	61	
1003	Farsund	59	64	88	35	
1004	Flekkefjord	60	53	67	46	
1014	Vennesla	87	100	134	53	
1017	Songdalen	37	36	47	26	
1018	Søgne	56	61	66	51	
1021	Marnardal	13	19	19	13	
1026	Åseral	9	7	7	9	
1027	Audnedal	10	9	16	3	
1029	Lindesnes	35	28	42	21	
1032	Lyngdal	52	53	71	34	
1034	Hægebostad ...	12	12	16	8	
1037	Kvinesdal	39	28	50	17	
1046	Sirdal	15	14	16	13	

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

	1991-1995	1996
Hele landet	1,88	1,89
Østfold	1,72	1,75
Akershus	1,82	1,81
Oslo	1,71	1,71
Hedmark	1,75	1,75
Oppland	1,72	1,66
Buskerud	1,74	1,75
Vestfold	1,78	1,78
Telemark	1,77	1,80
Aust-Agder	1,89	1,93
Vest-Agder	2,02	2,07
Rogaland	2,13	2,11
Hordaland	2,02	2,03
Sogn og Fjordane	2,11	2,21
Møre og Romsdal	1,97	2,03
Sør-Trøndelag	1,90	1,93
Nord-Trøndelag	2,00	2,11
Nordland	1,97	1,98
Troms	2,00	1,93
Finnmark	2,06	2,05

¹ Summen av ettårige aldersavhengige fruktbarhetsrater 15-49 år. Antall barn hver kvinne kommer til å føde under forutsetning av at fruktbarhetsmønstret i perioden varer ved og at dødfall ikke forekommer.

Kilde: Aktuelle befolkningstall 3/97, SSB.

Samlet fruktbarhetstall (SFT) er et mål for fruktbarhetsnivå. SFT for 1996 er et uttrykk for hvor mange barn hver kvinne i gjennomsnitt vil få i løpet av den fødedyktige perioden (15-49 år) ut fra fødselsratene som er registrert for hver enkelt aldersgruppe i løpet av 1996. For å kunne opprettholde folketallet på lang sikt - uten innflyttingsoverskudd fra utlandet - kreves det at hver kvinne i gjennomsnitt føder ei jente, altså at kvinnene reproduuserer seg. Det fødes om lag 6 prosent flere gutter enn jenter på landsbasis, slik at det for hver jente i gjennomsnitt blir født 1,06 gutter. Ettersom noen kvinner dør før de når 50-årsalderen, trengs det i Norge et fruktbarhetstall på 2,08 for å sikre reproduksjonen.

Fødslene i 1996 gir et samlet fruktbarhetstall på landsbasis på 1,89, mot 1,88 i perioden 1991-1995. I 1990 var fruktbarhetsnivået noe høyere (1,93 barn pr. kvinne), med like mange levendefødte som i 1996, fordi det dengang var færre kvinner i reproduktiv alder.

Det er tendenser til økt fruktbarhet i Trøndelag, på Vestlandet og i Agder. Nivået på Østlandet er derimot uendret, og det er en svak nedgang i Nord-Norge. Alle fylkene på Østlandet hadde et samlet fruktbarhetstall på 1,8 eller lavere, mens det i alle andre fylker var over 1,9.

Tabell 1.5 viser antall fødte og antall enkelt- og flerfødsler i fylket og kommunene i 1996. Det var 2 110 enkelfødsler og 53 flerfødsler i Vest-Agder i 1996. Alle flerfødslene var tvillingfødsler.

1.5. Fødte¹ i alt og enkelt- og flerfødsler, etter kommune. 1996

Kommune		Fødte i alt	Antall enkelt-fødsler	Antall fler-fødsler	Antall tvilling-fødsler	Antall trilling-fødsler
10	Vest-Agder ..	2 216	2 110	53	53	-
1001	Kristiansand ..	1 067	1 019	24	24	-
1002	Mandal	176	172	2	2	-
1003	Farsund	123	113	5	5	-
1004	Flekkefjord	113	109	2	2	-
1014	Vennesla	189	181	4	4	-
1017	Songdalen	73	71	1	1	-
1018	Søgne	118	112	3	3	-
1021	Marnardal	32	30	1	1	-
1026	Åseral	16	16	-	-	-
1027	Audnedal	19	17	1	1	-
1029	Lindesnes	63	59	2	2	-
1032	Lyngdal	107	99	4	4	-
1034	Hægebostad .	24	20	2	2	-
1037	Kvinesdal	67	67	-	-	-
1046	Sirdal	29	25	2	2	-

¹ Omfatter levende- og dødfødte.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Tallet på fødte inkluderer levende- og dødfødte. Tallet på fødsler vil være lavere enn antall fødte, da det kan fødes både ett, to, tre eller flere barn ved hver fødsel.

De yngste barna flytter mest

Flyttetallene for Vest-Agder viser at barn i alderen 0-5 år flyttet mer enn barn og unge i alderen 6-17 år gjorde i 1995. Flytting er som regel foreldrenes avgjørelse, slik at barns flyttemønster avhenger av de voksnes.

1.6. Innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet, etter alder og kommune. 1995

	10	Vest-Agder	Innflytting				Uttflytting				Nettoinnflytting		
			Av dette		Av dette		Av dette		Av dette		0-17 år	0-5 år	6-17 år
			Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	221	157	64
1001	Kristiansand	2 919	714	411	303	2 602	583	312	271	131	99	32	
1002	Mandal	546	143	67	76	487	118	60	58	25	7	18	
1003	Farsund	264	78	40	38	306	70	35	35	8	5	3	
1004	Flekkefjord	249	69	41	28	265	62	44	18	7	-3	10	
1014	Vennesla	449	128	63	65	441	95	49	46	33	14	19	
1017	Songdalen	323	97	49	48	353	116	46	70	-19	3	-22	
1018	Søgne	423	118	63	55	358	82	49	33	36	14	22	
1021	Marnardal	69	12	8	4	107	25	13	12	-13	-5	-8	
1026	Åseral	37	7	3	4	25	5	4	1	2	-1	3	
1027	Audnedal	38	7	5	2	49	13	11	2	-6	-6	-	
1029	Lindesnes	225	59	33	26	165	20	11	9	39	22	17	
1032	Lyngdal	244	60	36	24	243	64	29	35	-4	7	-11	
1034	Hægebostad	39	10	6	4	28	2	2	-	8	4	4	
1037	Kvinesdal	143	33	25	8	224	65	27	38	-32	-2	-30	
1046	Sirdal	72	19	10	9	71	13	11	2	6	-1	7	

¹ Omfatter også flyttinger mellom kommunene i fylket.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

1.7. Flytting til og fra utlandet¹, etter alder og kommune. 1995

		Innvandring				Utvandring				Nettoinnvandring		
		Av dette			Av dette			Av dette				
		Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	Alle aldere	0-17 år	0-5 år	6-17 år	0-17 år	0-5 år	6-17 år
10	Vest-Agder	791	253	124	129	535	125	57	68	128	67	61
1001	Kristiansand	437	128	70	58	348	81	41	40	47	29	18
1002	Mandal	68	28	11	17	35	8	6	2	20	5	15
1003	Farsund	49	15	6	9	20	1	1	-	14	5	9
1004	Flekkefjord	48	15	8	7	7	1	-	1	14	8	6
1014	Vennesla	65	25	13	12	26	3	1	2	22	12	10
1017	Songdalen	16	8	5	3	31	16	2	14	-8	3	-11
1018	Søgne	30	8	3	5	23	6	1	5	2	2	-
1021	Marnardal	4	2	-	2	-	-	-	-	2	-	2
1026	Åseral	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1027	Audnedal	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1029	Lindesnes	19	5	2	3	10	3	1	2	2	1	1
1032	Lyngdal	29	12	4	8	19	4	2	2	8	2	6
1034	Hægebostad ...	2	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
1037	Kvinesdal	15	4	1	3	13	2	2	-	2	-1	3
1046	Sirdal	7	3	1	2	2	-	-	-	3	1	2

¹Omfatter både norske og utenlandske statsborgere.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Statistikken over flyttinger omfatter alle flyttinger registrert i løpet av året mellom norske kommuner og mellom en norsk kommune og utlandet. En person som flytter flere ganger i kalenderåret, regnes med tilsvarende antall ganger. Flyttinger innen kommunene er ikke med i statistikken.

Statistikken over innenlandske flyttinger og flyttinger til og fra utlandet bygger på oppgaver fra folkeregistrene, basert på meldeplicht til folkeregisteret i innflytingskommunen, og til fraflytingskommunen ved flytting til utlandet.

Tallene viser situasjonen for ett år (1995) og er ikke nødvendigvis representative for andre år eller perioder.

1.8. Personer 0-17 år, etter innvandringskategori og fylke. 1. januar 1997

		Første-generasjons-innvandrer uten norsk bakgrunn	Andre-generasjons-innvandrer utenlands-adoptert	Utenlands-født med en norsk forelder	Norsk-født med en utenlands-k forelder	Født i utlandet av norskfødte foreldre
		Uten inn-vandrings-bakgrunn	uten norsk bakgrunn			
00	Hele landet	1 022 291	888 553	23 853	30 303	7 926
01	Østfold	52 278	45 621	989	1 345	407
02	Akershus	108 828	91 573	2 424	2 694	957
03	Oslo	94 920	60 047	6 761	15 068	638
04	Hedmark	39 155	35 598	683	484	269
05	Oppland	38 688	35 704	670	431	238
06	Buskerud	51 085	43 929	1 111	1 961	296
07	Vestfold	47 026	41 789	773	717	285
08	Telemark	36 388	32 535	769	607	271
09	Aust-Agder	24 506	21 864	435	287	203
10	Vest-Agder	38 618	33 361	1 064	818	287
11	Rogaland	96 599	84 522	2 385	1 959	931
12	Hordaland	105 465	94 779	1 620	1 591	939
14	Sogn og Fjordane ...	26 935	24 960	473	256	245
15	Møre og Romsdal ...	58 698	54 575	658	430	532
16	Sør-Trøndelag	60 161	54 949	1 158	870	386
17	Nord-Trøndelag	31 071	29 188	368	135	246
18	Nordland	57 273	53 669	661	241	401
19	Troms	36 153	33 250	522	231	297
20	Finnmark	18 444	16 640	329	178	98

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

SSBs definisjon av innvanderbefolkingen omfatter førstegenerasjonsinnvandrere med to utenlandsfødte foreldre, samt andregenerasjonsinnvandrere (norskfødt med to utenlandsfødte foreldre). Personer med annen bakgrunn fra innvandring kan også skilles ut i statistikken.

1.9. Barns¹ landbakgrunn², etter verdensregion og fylke. 1. januar 1997

	I alt	Norge	Norden	Vest-Europa (unntatt Tyrkia)	Øst- Europa	Nord- Amerika, Oseania	Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika, Tyrkia
00 Hele landet	1 022 291	968 135	3 643	2 358	9 412	846	37 897
01 Østfold	52 278	49 944	200	75	573	26	1 460
02 Akershus	108 828	103 710	615	320	851	100	3 232
03 Oslo	94 920	73 091	727	463	1 789	138	18 712
04 Hedmark	39 155	37 988	98	40	348	15	666
05 Oppland	38 688	37 587	109	48	369	9	566
06 Buskerud	51 085	48 013	191	105	561	18	2 197
07 Vestfold	47 026	45 536	119	88	369	11	903
08 Telemark	36 388	35 012	105	55	385	7	824
09 Aust-Agder	24 506	23 784	65	39	277	8	333
10 Vest-Agder	38 618	36 736	104	45	502	10	1 221
11 Rogaland	96 599	92 255	363	602	700	343	2 336
12 Hordaland	105 465	102 254	237	141	657	59	2 117
14 Sogn og Fjordane	26 935	26 206	64	83	192	7	383
15 Møre og Romsdal	58 698	57 610	97	47	398	3	543
16 Sør-Trøndelag	60 161	58 133	132	84	484	47	1 281
17 Nord-Trøndelag	31 071	30 568	62	28	222	8	183
18 Nordland	57 273	56 371	123	29	377	7	366
19 Troms	36 153	35 400	145	54	207	27	320
20 Finnmark	18 444	17 937	87	12	151	3	254

¹ Personer med to utenlandsfødte foreldre. ² Eget, mors eller fars fødeplace.

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB

Tabell 1.9 omfatter kun førstegenerasjonsinnvandrere uten norsk bakgrunn og andregenerasjonsinnvandrere (norskfødt med to utenlandsfødte foreldre).

Innflyttingen var større enn utflyttingen for 0-17-åringene; nettoinnflyttingen var på 221 personer. Også når det gjelder flytting over landegrensen, viser tallene at innvandringen var større enn utvandringen for begge aldersgruppene. Det var m.a.o. et innvandringsoverskudd for 0-17-åringene i 1995.

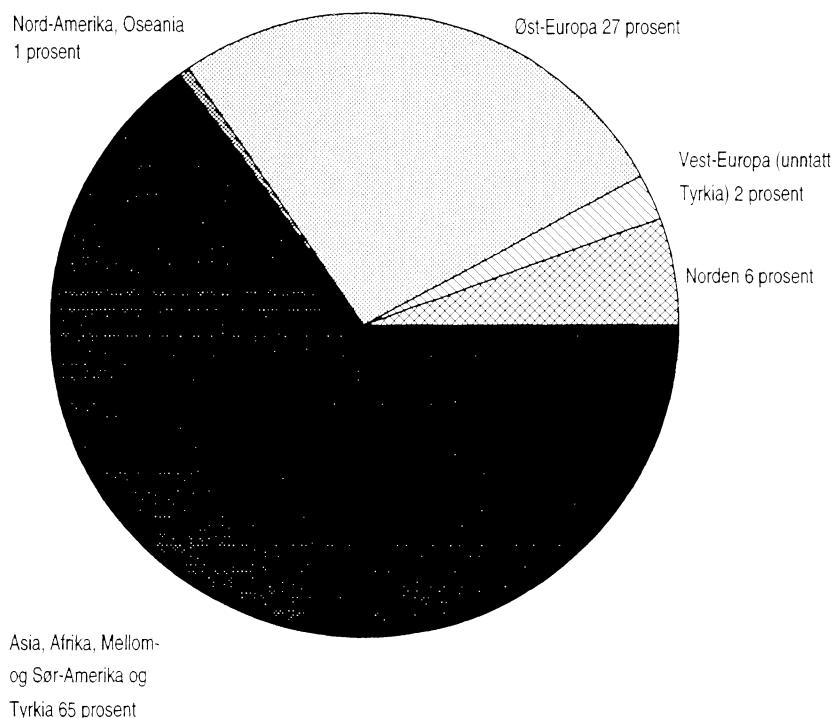
Den unge innvanderbefolkingen

Barn og unge i Norge kan ha ulik grad av tilknytning til utlandet. Pr. 1. januar 1997 hadde 87 prosent av 0-17-åringene i landet ingen innvandringsbakgrunn. Det vanligste innslaget av innvandringsbakgrunn var å ha én utenlandsfødt forelder (og selv være født i Norge). Om lag 6 prosent av barna og de unge hadde denne bakrunnen. Mange innvandrere uten noen tidligere tilknytning til Norge har etter hvert fått barn, og disse andregenerasjonsinnvandrerne (født i Norge av to utenlandsfødte foreldre) utgjør nå 3 prosent av 0-17-åringene i folkemengden. Det er også en del barn som er førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, uten norsk bakgrunn), og disse kom ved årsskiftet opp i 23 900 personer, eller ca. 2,5 prosent av alle barn og unge.

I antall var det flest barn og unge med innvandringsbakgrunn i Oslo og Akershus. I forhold til barnetallet i fylket var det klart størst andel barn med innvandringsbakgrunn i Oslo. Akershus, Buskerud, Vest-Agder og Østfold - i synkende rekkefølge - fulgte deretter.

Hvor kommer de fra?

Ved årsskiftet 1996/1997 hadde 970 000 barn minst én norskfødt forelder. Av de 54 200 barna i innvanderbefolkingen hadde 70 prosent (selv eller via foreldrene) bakgrunn fra Asia, Afrika, Mellom- og Sør-Amerika og Tyrkia. Flyktningstrømmer og tidligere arbeidsmarkedrelatert migrasjon er blant årsakene til en høy andel barn og unge med asiatisk bakgrunn, spesielt vietnamesisk og pakistansk bakgrunn. Ettersom pakistanere og vietnamesere har vært i Norge relativt lenge og ofte har giftet seg med andre med samme bakgrunn, utgjør barna deres en stor andel av andregenerasjonsinnvandrerne i den unge delen av innvanderbefolkingen.

Figur 1.3. Innvanderbarns landbakgrunn. Vest-Agder. 1. januar 1997

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

Uroen på Balkan spiller sannsynligvis en viktig rolle i forbindelse med at Øst-Europa er den nest vanligste regionsbakrunnen (Norge ikke inkludert). 6 000 barn og unge hadde vest-europeisk bakgrunn, hvorav 60 prosent var fra de andre nordiske landene.

Oslo, Rogaland, Akershus og Hordaland hadde jevnt over de høyeste tallene for barn med utenlands bakgrunn. Oslo hadde flest innvanderbarn (i antall) med bakgrunn fra Norden, Øst-Europa og Asia mfl. Rogaland skilte seg ut med et relativt høyt antall vest-europeere og nord-amerikanere, noe som langt på vei kan forklares ut fra aktivitetene på den norske kontinentalsockelen.

De fleste 0-17-åringene i innvanderbefolkingen kom fra europeiske land. Vietnam toppet listen over de 9 største innvandrergruppene. Som ett av få fylker kom Chile ut høyt opp i listen i Vest-Agder.

1.10. Personer 0-17 år sortert etter de 10 hyppigst forekommende nasjonalitetsgruppene. Vest-Agder. 1. januar 1997

Barn i alt	38 618
Norge	36 736
Utlandet i alt ¹	1 882
Vietnam	279
Chile	274
Bosnia-Hercegovina	258
Jugoslavia	192
Pakistan	114
Somalia	75
Kambodsja	75
Iran	74
Danmark	52

¹ Omfatter førstegenerasjonsinnvandrere (født i utlandet, av to utenlandsfødte foreldre) og andregenerasjonsinnvandrere (født i Norge av to utenlandstødte foreldre).

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

2. Barn og unges familier

Det var 2 052 000 familieenheter i Norge ved årsskiftet 1996/97. Noe over halvparten (1 047 200) av disse bestod av flere personer, og 570 500 av familiene inkluderte barn under 18 år. I alt 1 015 000 hjemmeboende barn 0-17 år fordele seg på alle familieformene.

2.1. Familier, etter familietype og talet på barn under 18 år¹. 1 januar 1997. Absolutte tall og prosent

		Ektepar ² uten/med barn							
	Familier i alt	I alt	0 barn	1 barn	2 barn	3 barn	4 barn	5 barn og over	
Absolutte tall									
Hele landet	2 052 354	842 306	476 747	128 988	154 903	66 092	12 469	3 107	
10 Vest-Agder	66 065	31 422	16 350	4 987	6 218	3 117	596	154	
1001 Kristiansand	32 128	14 014	7 495	2 160	2 810	1 247	233	69	
1002 Mandal	5 699	2 721	1 482	418	505	258	48	10	
1003 Farsund	3 959	1 992	1 051	315	396	190	37	3	
1004 Flekkefjord	3 813	1 912	1 025	288	369	186	27	7	
1014 Vennesla	4 789	2 593	1 298	409	505	312	56	13	
1017 Songdalen	2 043	1 150	527	199	257	135	23	9	
1018 Søgne	3 263	1 802	880	324	359	190	39	10	
1021 Marnardal	909	457	229	72	85	57	9	5	
1026 Åseral	391	150	75	22	32	18	1	2	
1027 Audnedal	618	352	164	65	72	38	10	3	
1029 Lindesnes	1 800	920	448	149	193	94	28	8	
1032 Lyngdal	2 832	1 471	702	262	292	171	39	5	
1034 Hægebostad	620	347	165	64	61	47	9	1	
1037 Kvinesdal	2 420	1 199	622	191	230	128	23	5	
1046 Sirdal	781	342	177	49	52	46	14	4	
Prosent									
Hele landet	100,0	41,0	23,2	6,3	7,5	3,2	0,6	0,2	
10 Vest-Agder	100,0	47,6	24,7	7,5	9,4	4,7	0,9	0,2	
1001 Kristiansand	100,0	43,6	23,3	6,7	8,7	3,9	0,7	0,2	
1002 Mandal	100,0	47,7	26,0	7,3	8,9	4,5	0,8	0,2	
1003 Farsund	100,0	50,3	26,5	8,0	10,0	4,8	0,9	0,1	
1004 Flekkefjord	100,0	50,1	27,1	7,6	9,7	4,9	0,7	0,2	
1014 Vennesla	100,0	54,1	27,1	8,5	10,5	6,5	1,2	0,3	
1017 Songdalen	100,0	56,3	25,8	9,7	12,6	6,6	1,1	0,4	
1018 Søgne	100,0	55,2	27,0	9,9	11,0	5,8	1,2	0,3	
1021 Marnardal	100,0	50,3	25,2	7,9	9,4	6,3	1,0	0,6	
1026 Åseral	100,0	38,4	19,2	5,6	8,2	4,6	0,3	0,5	
1027 Audnedal	100,0	57,0	26,5	10,5	11,7	6,1	1,6	0,5	
1029 Lindesnes	100,0	51,1	24,9	8,3	10,7	5,2	1,6	0,4	
1032 Lyngdal	100,0	51,9	24,8	9,3	10,3	6,0	1,4	0,2	
1034 Hægebostad	100,0	56,0	26,6	10,3	9,8	7,6	1,5	0,2	
1037 Kvinesdal	100,0	49,5	25,7	7,9	9,5	5,3	1,0	0,2	
1046 Sirdal	100,0	43,8	22,7	6,3	6,7	5,9	1,8	0,5	

2.1 . Familier, etter familietype og tallet på barn under 18 år¹, 1. januar 1997. Absolutte tall og prosent

		Samboerpar ³ med felles barn				Mor med barn				Far med barn			
		I alt		1 barn og over		I alt		1 barn og over		I alt		1 barn og over	
		1 barn	2 barn	3 barn og over		1 barn	2 barn	3 barn og over		1 barn	2 barn	3 barn og over	Enslige ⁴
Absolutte tall													
Hele landet	80 699	40 028	31 745	8 926	110 179	71 030	30 971	8 178	14 022	10 612	2 817	593	1 005 148
10 Vest-Agder	1 461	713	555	193	3 485	2 167	953	365	405	291	90	24	29 292
1001 Kristiansand	681	335	269	77	2 011	1 250	558	203	186	144	35	7	15 236
1002 Mandal	145	67	51	27	297	186	88	23	36	26	8	2	2 500
1003 Farsund	85	40	34	11	151	86	43	22	21	16	4	1	1 710
1004 Flekkefjord	77	40	24	13	142	96	30	16	19	12	5	2	1 663
1014 Vennesla	116	61	40	15	221	144	52	25	28	20	7	1	1 831
1017 Songdalen ..	49	27	16	6	100	56	30	14	23	19	1	3	721
1018 Søgne	82	38	35	9	176	108	53	15	28	13	13	2	1 175
1021 Marnardal ..	27	13	11	3	37	15	15	7	7	4	3	-	381
1026 Åseral	12	6	3	3	10	8	1	1	2	1	-	1	217
1027 Audnedal ...	5	3	2	-	14	11	3	-	3	2	1	-	244
1029 Lindesnes ...	47	19	19	9	71	45	17	9	8	5	3	-	754
1032 Lyngdal	67	25	30	12	117	65	34	18	21	16	3	2	1 156
1034 Hægebostad	4	4	-	-	7	3	2	2	2	-	1	1	260
1037 Kvinesdal ...	45	24	16	5	115	79	26	10	16	10	5	1	1 045
1046 Sirdal	19	11	5	3	16	15	1	-	5	3	1	1	399
Prosent													
Hele landet	3,9	2,0	1,5	0,4	5,4	3,5	1,5	0,4	0,7	0,5	0,1	0,0	49,0
10 Vest-Agder	2,2	1,1	0,8	0,3	5,3	3,3	1,4	0,6	0,6	0,4	0,1	0,0	44,3
1001 Kristiansand	2,1	1,0	0,8	0,2	6,3	3,9	1,7	0,6	0,6	0,4	0,1	0,0	47,4
1002 Mandal	2,5	1,2	0,9	0,5	5,2	3,3	1,5	0,4	0,6	0,5	0,1	0,0	43,9
1003 Farsund	2,1	1,0	0,9	0,3	3,8	2,2	1,1	0,6	0,5	0,4	0,1	0,0	43,2
1004 Flekkefjord	2,0	1,0	0,6	0,3	3,7	2,5	0,8	0,4	0,5	0,3	0,1	0,1	43,6
1014 Vennesla	2,4	1,3	0,8	0,3	4,6	3,0	1,1	0,5	0,6	0,4	0,1	0,0	38,2
1017 Songdalen ..	2,4	1,3	0,8	0,3	4,9	2,7	1,5	0,7	1,1	0,9	0,0	0,1	35,3
1018 Søgne	2,5	1,2	1,1	0,3	5,4	3,3	1,6	0,5	0,9	0,4	0,4	0,1	36,0
1021 Marnardal ..	3,0	1,4	1,2	0,3	4,1	1,7	1,7	0,8	0,8	0,4	0,3	0,0	41,9
1026 Åseral	3,1	1,5	0,8	0,8	2,6	2,0	0,3	0,3	0,5	0,3	0,0	0,3	55,5
1027 Audnedal ...	0,8	0,5	0,3	0,0	2,3	1,8	0,5	0,0	0,5	0,3	0,2	0,0	39,5
1029 Lindesnes ...	2,6	1,1	1,1	0,5	3,9	2,5	0,9	0,5	0,4	0,3	0,2	0,0	41,9
1032 Lyngdal	2,4	0,9	1,1	0,4	4,1	2,3	1,2	0,6	0,7	0,6	0,1	0,1	40,8
1034 Hægebostad	0,6	0,6	0,0	0,0	1,1	0,5	0,3	0,3	0,3	0,0	0,2	0,2	41,9
1037 Kvinesdal ...	1,9	1,0	0,7	0,2	4,8	3,3	1,1	0,4	0,7	0,4	0,2	0,0	43,2
1046 Sirdal	2,4	1,4	0,6	0,4	2,0	1,9	0,1	0,0	0,6	0,4	0,1	0,1	51,1

¹ I denne tabellen er hjemmeboende barn på 18 år og over holdt utenfor ved grupperingen av familier etter antall barn. Ektepar som bare har barn i alderen 18 år og over, er derfor regnet som ektepar uten barn. Samboerpar med barn over 18 år er regnet som to enslige. Tilsvarende vil familietypen mor/far med barn, der alle barn er fylt 18 år havne i gruppen enslig. Tall for barn over 18 år som fortsatt bor hjemme hos mor og/eller far, gis i tabell 2.2. ² I tallet på ektepar er ev. registrerte partnerskap inkludert. ³ Samboerpar med minst ett felles barn og felles adresse. ⁴ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn. Likeledes vil den ene parten i samboerforhold med særkullsbarn havne i gruppen enslig, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet.

Kilde: Familiestatistikk, SSB

Grunnlaget for familiestatistikken er Det sentrale folkeregister. Gruppering av personer til familier er foretatt ved hjelp av et familienummer som er knyttet til hver enkelt person. Familienumrene blir holdt løpende å jour ved meldinger om vigsler, skilsmisser, dødsfall, flyttinger mv. Det er en forutsetning at alle i en familie er registrert bosatt på samme adresse. Samboerpar med særkullsbarn (ingen felles barn) blir regnet som to familier (aleneforelder og enslig), og samboerpar uten barn blir regnet som to enslige. Statistikkens tall for enslige og for enslige mødre (og til dels fedre) blir derfor høyere enn i virkeligheten.

For alle familietyrene i familiestatistikken regnes ugifte, hjemmeboende barn som barn. Det opereres her med en aldersgrense for barn på 18 år, noe som gir premisser for tallene for de ulike familietyrene. Se også note 1, tabell 2.1.

Barnestatistikken omfatter hjemmeboende barn i alderen 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Kommune og alder	Enslige							Bor hos mor/far						
	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent	I alt	Prosent	Menn	Prosent	Kvinner	Prosent		
Hele landet	18-19	7 834	100,0	2 955	37,7	4 879	62,3	96 343	100,0	51 177	53,1	45 166	46,9	
	20-24	79 283	100,0	37 644	47,5	41 639	52,5	183 529	100,0	107 991	58,8	75 538	41,2	
10 Vest-Agder	18-19	305	100,0	129	42,3	176	57,7	3 706	100,0	1 973	53,2	1 733	46,8	
	20-24	2 337	100,0	1 176	50,3	1 161	49,7	6 821	100,0	4 063	59,6	2 758	40,4	
1001 Kristiansand	18-19	173	100,0	73	42,2	100	57,8	1 554	100,0	821	52,8	733	47,2	
	20-24	1 296	100,0	654	50,5	642	49,5	2 897	100,0	1 695	58,5	1 202	41,5	
1002 Mandal	18-19	24	100,0	5	20,8	19	79,2	318	100,0	177	55,7	141	44,3	
	20-24	204	100,0	105	51,5	99	48,5	610	100,0	364	59,7	246	40,3	
1003 Farsund	18-19	14	100,0	9	64,3	5	35,7	270	100,0	147	54,4	123	45,6	
	20-24	116	100,0	55	47,4	61	52,6	482	100,0	278	57,7	204	42,3	
1004 Flekkefjord	18-19	6	100,0	3	50,0	3	50,0	228	100,0	115	50,4	113	49,6	
	20-24	91	100,0	44	48,4	47	51,6	416	100,0	268	64,4	148	35,6	
1014 Vennesla	18-19	19	100,0	8	42,1	11	57,9	283	100,0	151	53,4	132	46,6	
	20-24	165	100,0	84	50,9	81	49,1	508	100,0	314	61,8	194	38,2	
1017 Songdalen	18-19	10	100,0	3	30,0	7	70,0	134	100,0	79	59,0	55	41,0	
	20-24	61	100,0	31	50,8	30	49,2	254	100,0	137	53,9	117	46,1	
1018 Søgne	18-19	19	100,0	5	26,3	14	73,7	233	100,0	114	48,9	119	51,1	
	20-24	118	100,0	58	49,2	60	50,8	430	100,0	256	59,5	174	40,5	
1021 Marnardal	18-19	1	100,0	-	-	1	100,0	67	100,0	36	53,7	31	46,3	
	20-24	23	100,0	15	65,2	8	34,8	110	100,0	71	64,5	39	35,5	
1026 Åseral	18-19	1	100,0	1	100,0	-	-	6	100,0	2	33,3	4	66,7	
	20-24	10	100,0	2	20,0	8	80,0	34	100,0	20	58,8	14	41,2	
1027 Audnedal	18-19	2	100,0	2	100,0	-	-	33	100,0	15	45,5	18	54,5	
	20-24	9	100,0	6	66,7	3	33,3	83	100,0	49	59,0	34	41,0	
1029 Lindesnes	18-19	13	100,0	11	84,6	2	15,4	121	100,0	59	48,8	62	51,2	
	20-24	55	100,0	31	56,4	24	43,6	189	100,0	102	54,0	87	46,0	
1032 Lyngdal	18-19	12	100,0	4	33,3	8	66,7	217	100,0	125	57,6	92	42,4	
	20-24	99	100,0	47	47,5	52	52,5	378	100,0	229	60,6	149	39,4	
1034 Hægebostad	18-19	2	100,0	2	100,0	-	-	50	100,0	28	56,0	22	44,0	
	20-24	5	100,0	3	60,0	2	40,0	98	100,0	58	59,2	40	40,8	
1037 Kvinesdal	18-19	7	100,0	3	42,9	4	57,1	154	100,0	83	53,9	71	46,1	
	20-24	61	100,0	31	50,8	30	49,2	253	100,0	173	68,4	80	31,6	
1046 Sirdal	18-19	2	100,0	-	-	2	100,0	38	100,0	21	55,3	17	44,7	
	20-24	24	100,0	10	41,7	14	58,3	79	100,0	49	62,0	30	38,0	

¹ Personer som er registrert bosatt alene. Gruppen inneholder også personer som lever i samboerforhold uten barn, da disse ikke fanges opp av statistikken.
Likeledes vil den ene parten i et samboerforhold med særkullsbarn ha vnev i gruppen enslig, dvs. den av partene som ikke er biologisk forelder til barnet, gitt at bare den ene parten har barn fra før.

Kilde: Familiestatistikk, SSB.

Samboere er en underregistert gruppe. Barnestatistikken, som er basert på data fra Det sentrale folkeregister, fanger kun opp samboerpar som har minst ett barn felles og som er registrert bosatt på samme adresse. En del av de enslige mødrene og fedrene vil i virkeligheten bo sammen med andre enn barnets andre biologiske forelder, slik at tallet på barn som bor sammen med én voksen, vil være noe for høyt i statistikken.

Statistikken over familier kan snus til å vinkles fra barnas ståsted. Barn, ikke familier, telles. En slik vinkling viser hvem barn bor sammen med (foreldre og søsknen).

Ektepar har oftest to barn

Av de 66 000 familiene som fantes i Vest-Agder ved inngangen til 1997, var om lag 48 prosent ektepar med eller uten barn. Det var flere ektepar uten barn under 18 år enn det var ektepar med barn i denne aldersgruppen. For de ekteparene som hadde barn, var to det vanligste antallet.

Mor med barn var en langt mindre vanlig familietype, med vel 5 prosent. Alenemødrene hadde som oftest ett barn.

Samboerpar med felles barn utgjorde ca. 2 prosent av familiene, og også her var ett barn det vanligste.

Far med barn var ingen stor gruppe; under 1 prosent av familiene falt i denne kategorien. Far hadde sjeldent mer enn ett barn boende hos seg.

Med vel 44 prosent utgjorde de enslige, eller enpersonfamiliene, mer enn fire av ti familier i Vest-Agder.

Jentene flytter ut

Tabell 2.2 gir noen ekstraopplysninger om familiesituasjonen for enslige i aldersgruppen 18-24 år. Det skiller mellom personer som bor alene og personer som bor sammen med en eller to av foreldrene.

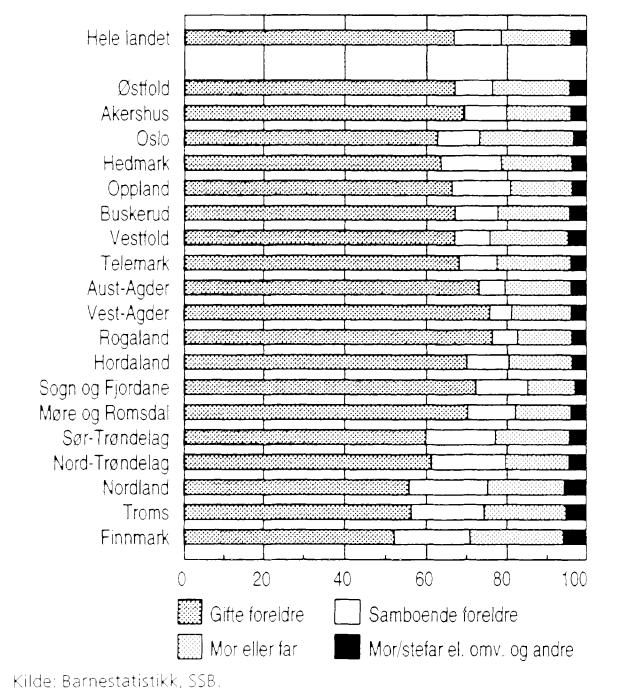
Generelt sett var det få 18-24-åringar som bodde alene ved inngangen til 1997. Spesielt var tallene for 18-19-åringene lave. Dette er i og for seg ingen overraskelse, ettersom mange 18-19-åringar ikke har avsluttet videregående skole ennå og derfor bor hjemme, og fordi det er uvanlig at 18-19-åringar har skaffet seg egen bolig.

Å bo sammen med mor og/eller far var altså vanligst for begge aldersgruppene. Omrent like mange 18-19-årige gutter som jenter bodde hos foreldrene. Jentene flytter ut først. I alderen 20-24 år var det færre jenter enn gutter som bodde hjemme.

3 av 4 har gifte foreldre

Barn kan fordeles etter familietype, dvs. etter hvem de bor sammen med. Enkelte familietyper er klart vanlige enn andre, men det skjer endringer i fordelingen avhengig av hvor gamle barna er.

Figur 2.1. Barn 0-17 år, etter hvem de bor sammen med. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Tre av fire barn hadde foreldre som var gift med hverandre ved årsskiftet 1996/97. Det nest vanligste for barn var å bo sammen med mor; omrent 14 prosent av barn i Vest-Agder var registrert bosatt hos moren. Vel 5 prosent av barna i fylket hadde samboende (men ikke gifte) foreldre.

For småbarn i alderen 0-5 år var det mer vanlig å bo med samboende foreldre enn hos mor. Jo eldre barna var, jo vanligere ble det å bo sammen med en enslig forelder (oftest mor) eller én biologisk forelder og en steforelder (oftest mor/stefar). Samboende foreldre blir mindre vanlig jo eldre barna er.

Barna i de tre aldersgruppene er fra 0 til og med 17 år gamle. Søknene deres kan i denne tabellen være i en hvilken som helst alder. Den eneste begrensningen for å bli regnet med som et søsken, er at personen er enslig og bor på samme adresse som barnet det gis informasjon om. Søsken som har flyttet hjemmefra for å studere og som ikke har meldt flytting, vil være registrert på samme adresse som barnet og dermed teller med som hjemmeboende søsken.

2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	I alt		Gift foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
Hele landet.....	181 993	832 946	69 382	609 765	38 098	79 646	61 811	97 305
0- 5 år	97 851	266 206	37 106	186 881	32 829	51 864	26 319	23 776
6-12 år	44 117	347 736	13 426	256 244	4 106	23 757	21 899	45 081
13-17 år	40 025	219 004	18 850	166 640	1 163	4 025	13 593	28 448
10 Vest-Agder	5 621	32 697	2 687	26 303	687	1 382	1 858	3 403
0- 5 år	3 062	10 207	1 577	8 300	620	977	808	812
6-12 år	1 278	13 463	442	10 776	50	355	644	1 534
13-17 år	1 281	9 027	668	7 227	17	50	406	1 057
1001 Kristiansand..	2 847	14 429	1 242	11 162	320	650	1 077	1 952
0- 5 år	1 540	4 751	758	3 740	286	459	467	496
6-12 år	685	5 908	199	4 558	27	167	373	857
13-17 år	622	3 770	285	2 864	7	24	237	599
1002 Mandal	464	2 729	199	2 151	67	133	163	275
0- 5 år	242	812	107	640	61	101	70	56
6-12 år	115	1 114	38	868	3	26	59	138
13-17 år	107	803	54	643	3	6	34	81
1003 Farsund	273	1 982	151	1 623	39	83	68	174
0- 5 år	151	571	81	471	35	56	33	36
6-12 år	47	810	23	659	3	26	15	73
13-17 år	75	601	47	493	1	1	20	65
1004 Flekkefjord	270	1 823	133	1 537	39	69	82	126
0- 5 år	150	525	83	445	33	49	33	25
6-12 år	68	733	16	621	6	17	39	54
13-17 år	52	565	34	471	-	3	10	47
1014 Vennesla	454	2 755	233	2 318	60	96	127	203
0- 5 år	266	849	138	727	56	75	65	42
6-12 år	88	1 165	42	963	1	21	37	98
13-17 år	100	741	53	628	3	-	25	63
1017 Songdalen	208	1 329	117	1 098	26	40	44	116
0- 5 år	111	409	66	352	23	25	18	29
6-12 år	46	582	23	465	2	15	18	62
13-17 år	51	338	28	281	1	-	8	25
1018 Søgne	303	1 963	159	1 603	37	82	92	168
0- 5 år	155	580	82	480	36	52	35	39
6-12 år	69	821	35	673	1	25	31	75
13-17 år	79	562	42	450	-	5	26	54
1021 Marnardal	63	536	34	422	12	29	13	58
0- 5 år	34	176	21	141	10	22	3	11
6-12 år	12	219	4	169	2	6	5	30
13-17 år	17	141	9	112	-	1	5	17
1026 Åseral	30	164	16	137	6	15	7	6
0- 5 år	21	63	12	53	5	10	4	-
6-12 år	6	55	1	45	1	4	3	3
13-17 år	3	46	3	39	-	1	-	3
1027 Audnedal	48	358	32	344	3	4	11	6
0- 5 år	30	99	19	98	3	1	7	-
6-12 år	7	156	4	147	-	3	2	3
13-17 år	11	103	9	99	-	-	2	3
1029 Lindesnes	142	1 033	72	870	19	49	43	64
0- 5 år	74	286	37	239	17	32	18	12
6-12 år	34	426	13	356	1	16	18	36
13-17 år	34	321	22	275	1	1	7	16

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Kommune og barns alder
Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	
8 434	9 226	3 254	31 588	415	3 726	599	1 690	Hele landet
993	789	405	2 393	62	153	137	350	0- 5 år
2 961	3 824	1 371	16 589	111	1 370	243	871	6-12 år
4 480	4 613	1 478	12 606	242	2 203	219	469	13-17 år
216	307	130	1 102	12	134	31	66	10 Vest-Agder
25	20	20	73	2	11	10	14	0- 5 år
79	116	47	607	5	44	11	31	6-12 år
112	171	63	422	5	79	10	21	13-17 år
110	111	69	449	8	58	21	47	1001 Kristiansand
12	7	11	31	1	6	5	12	0- 5 år
46	47	28	240	3	18	9	21	6-12 år
52	57	30	178	4	34	7	14	13-17 år
21	26	11	130	2	12	1	2	1002 Mandal
2	3	1	11	1	1	-	-	0- 5 år
9	7	5	71	1	3	-	1	6-12 år
10	16	5	48	-	8	1	1	13-17 år
10	14	2	82	1	4	2	2	1003 Farsund
1	-	-	8	-	-	1	-	0- 5 år
4	5	1	47	1	-	-	-	6-12 år
5	9	1	27	-	4	1	2	13-17 år
5	22	9	61	1	8	1	-	1004 Flekkefjord
-	1	1	4	-	1	-	-	0- 5 år
4	4	3	35	-	2	-	-	6-12 år
1	17	5	22	1	5	1	-	13-17 år
18	19	12	103	-	10	4	6	1014 Vennesla
3	2	1	1	-	1	3	1	0- 5 år
2	7	5	69	-	3	1	4	6-12 år
13	10	6	33	-	6	-	1	13-17 år
14	17	6	46	-	6	1	6	1017 Songdalen
1	1	2	1	-	-	1	1	0- 5 år
3	8	-	26	-	2	-	4	6-12 år
10	8	4	19	-	4	-	1	13-17 år
7	36	8	64	-	8	-	2	1018 Søgne
-	2	2	6	-	1	-	-	0- 5 år
-	15	2	30	-	2	-	1	6-12 år
7	19	4	28	-	5	-	1	13-17 år
3	7	1	19	-	1	-	-	1021 Marnardal
-	2	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
1	1	-	12	-	1	-	-	6-12 år
2	4	1	7	-	-	-	-	13-17 år
1	3	-	3	-	-	-	-	1026 Åseral
-	-	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
1	2	-	1	-	-	-	-	6-12 år
-	1	-	2	-	-	-	-	13-17 år
2	2	-	2	-	-	-	-	1027 Audnedal
1	-	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
1	1	-	2	-	-	-	-	6-12 år
-	1	-	-	-	-	-	-	13-17 år
4	7	4	31	-	11	-	1	1029 Lindesnes
1	-	1	3	-	-	-	-	0- 5 år
1	2	1	12	-	4	-	-	6-12 år
2	5	2	16	-	7	-	1	13-17 år

**2.3. Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
(forts.)**

Kommune og barns alder	I alt		Gift foreldre		Samboende foreldre		Mor	
	Uten søsken ¹	Med søsken ²	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken	Uten søsken	Med søsken
1032 Lyngdal	230	1 658	141	1 340	24	78	51	142
0- 5 år	126	492	79	392	24	54	21	40
6-12 år	44	642	19	518	-	20	19	53
13-17 år	60	524	43	430	-	4	11	49
1034 Hægebostad .	37	356	30	335	4	-	3	10
0- 5 år	21	114	15	111	4	-	2	3
6-12 år	5	147	5	139	-	-	-	4
13-17 år	11	95	10	85	-	-	1	3
1037 Kvinesdal	201	1 209	105	1 022	20	41	64	99
0- 5 år	108	373	63	315	16	30	28	23
6-12 år	44	518	16	442	3	7	21	46
13-17 år	49	318	26	265	1	4	15	30
1046 Sirdal	51	373	23	341	11	13	13	4
0- 5 år	33	107	16	96	11	11	4	-
6-12 år	8	167	4	153	-	2	4	2
13-17 år	10	99	3	92	-	-	5	2

¹ Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ² Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skiller ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ³ Kan være både gift foreldre og samboende foreldre (med minst ett felles barn). ⁴ Barn som bor alene sammen med søsken eller sammen med bare stemor/stefar. Det kan også være barnehjemsbarn eller adoptivbarn hvor adopsjonen ennå ikke er formelt i orden.

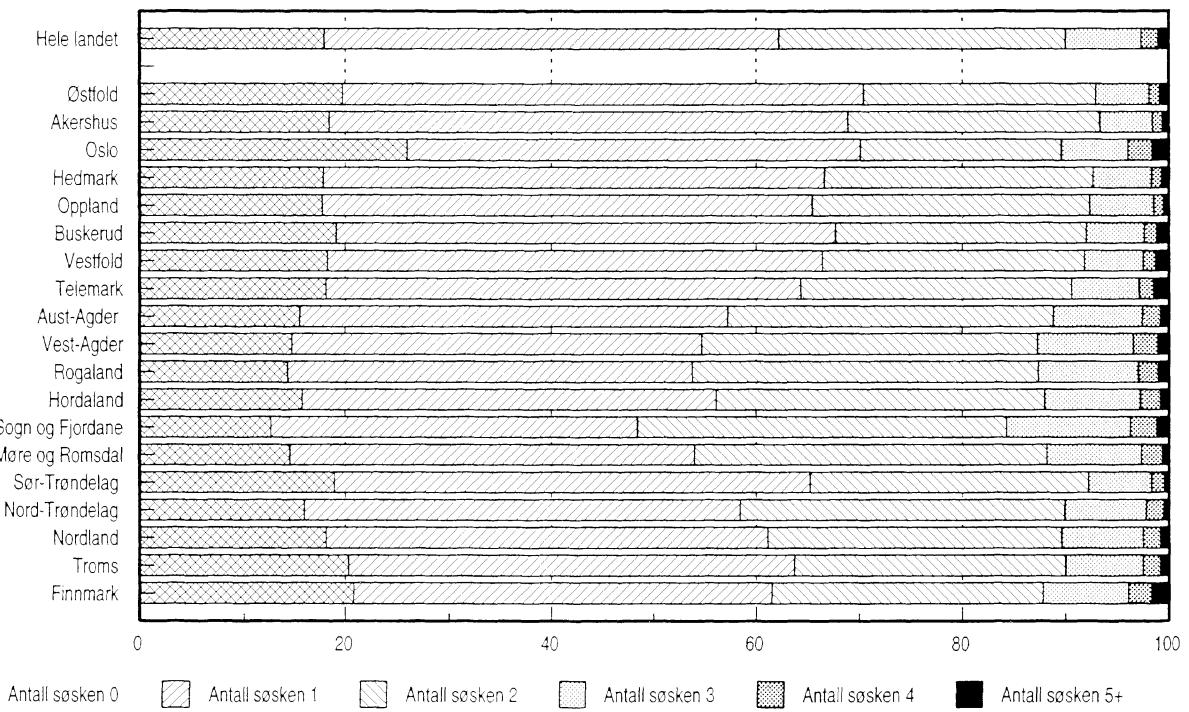
Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Barn 0-17 år, etter familietype og hjemmeboende søskens unsett alder. 1. januar 1997

Far		Mor/stefar ³		Far/stemor ³		Andre ⁴		Komune og barns alder
Uten søskens	Med søskens	Uten søskens	Med søskens	Uten søskens	Med søskens	Uten søskens	Med søskens	
10	17	3	69	-	12	1	-	1032 Lyngdal
1	-	1	5	-	1	-	-	0- 5 år
4	5	1	39	-	7	1	-	6-12 år
5	12	1	25	-	4	-	-	13-17 år
-	5	-	6	-	-	-	-	1034 Hægebostad
-	-	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
-	3	-	1	-	-	-	-	6-12 år
-	2	-	5	-	-	-	-	13-17 år
8	15	4	29	-	3	-	-	1037 Kvinesdal
1	2	-	3	-	-	-	-	0- 5 år
3	4	1	18	-	1	-	-	6-12 år
4	9	3	8	-	2	-	-	13-17 år
3	6	1	8	-	1	-	-	1046 Sirdal
2	-	-	-	-	-	-	-	0- 5 år
-	5	-	4	-	1	-	-	6-12 år
1	1	1	4	-	-	-	-	13-17 år

Figur 2.2. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsken uansett alder. Fylke. 1. januar 1997. Prosent

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

Ett søsken vanligst

Pr. 1. januar 1997 var det 38 318 hjemmeboende barn i Vest-Agder. 5 621 av disse hadde ikke søsken; dette tilsvarer nær 15 prosent. De fleste barna hadde ett søsken (40 prosent), og det var også langt vanligere å ha to søsken (om lag 33 prosent) enn å ikke ha noen. Tre søsken eller flere var til sammen mindre vanlig enn å ikke ha hjemmeboende søsken.

90 prosent bor med helsøsken

Barn kan ha ulike slektskapsforhold til andre barn de bor sammen med. Foruten helsøsken kan barna ha halvsøsken og stesøsken, og i en familie kan det finnes kombinasjoner av disse søskenforholdene. Tabell 2.5 viser hvor mange barn som har søsken de bor sammen og fordeler disse søsknene i de to kategoriene helsøsken og andre søskenforhold.

Omtrent 85 prosent av alle barn i alderen 0-17 år hadde søsken ved inngangen til 1997.

Når det tas hensyn til størrelsen på aldersgruppene, var det flest 6-12-åringar som hadde søsken. Noe av forklaringen på at såpass mange barn i denne aldersgruppen har søsken i forhold til i de to andre alders-

gruppene, er at i aldersgruppen 0-5 år er det forholdsvis mange førstefødte som foreløpig er enebarn, og i aldersgruppen 13-17 år er det også barn med eldre søsken som har flyttet hjemmefra.

Ca. 90 prosent av barn med søsken i Vest-Agder bodde sammen med bare helsøsken. For alle tre aldersgrupper var helsøsken den hyppigst forekommende søskentypen.

Med «barn uten søsken» menes barn (under 18 år) som er registrert bosatt alene sammen med sine forældre. Det kan være enebarn i vanlig forstand eller barnet kan ha søsken som har flyttet ut av familien. «Søsken» bor på samme adresse og i samme familie som barnet selv. Begrepet kan omfatte både helsøsken, halvsøsken og stesøsken, uansett alder.

Helsøsken er definert som barn med samme far og samme mor, halvsøsken som barn med samme mor, men ikke samme far - eller omvendt, mens stesøsken er barn med verken samme mor eller far.

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søskener¹ unsett alder. 1. januar 1997

Kommune og barnets alder	Antall søskener						
	I alt ²	0	1	2	3	4	5-
Hele landet	1 014 939	181 993	450 047	282 187	74 393	16 994	9 325
0- 5 år	364 057	97 851	161 109	78 749	19 554	4 448	2 346
6-12 år	391 853	44 117	174 170	128 285	33 647	7 486	4 148
13-17 år	259 029	40 025	114 768	75 153	21 192	5 060	2 831
10 Vest-Agder	38 318	5 621	15 326	12 503	3 509	904	455
0- 5 år	13 269	3 062	5 687	3 387	829	208	96
6-12 år	14 741	1 278	5 679	5 569	1 574	426	215
13-17 år	10 308	1 281	3 960	3 547	1 106	270	144
1001 Kristiansand	17 276	2 847	7 277	5 197	1 344	375	236
0- 5 år	6 291	1 540	2 781	1 469	354	91	56
6-12 år	6 593	685	2 721	2 290	601	184	112
13-17 år	4 392	622	1 775	1 438	389	100	68
1002 Mandal	3 193	464	1 303	1 018	300	86	22
0- 5 år	1 054	242	432	288	71	18	3
6-12 år	1 229	115	488	442	135	37	12
13-17 år	910	107	383	288	94	31	7
1003 Farsund	2 255	273	943	758	242	33	6
0- 5 år	722	151	338	169	57	5	2
6-12 år	857	47	335	349	109	14	3
13-17 år	676	75	270	240	76	14	1
1004 Flekkefjord	2 093	270	833	768	174	48	-
0- 5 år	675	150	282	188	44	11	-
6-12 år	801	68	306	335	72	20	-
13-17 år	617	52	245	245	58	17	-
1014 Vennesla	3 209	454	1 175	1 181	301	84	14
0- 5 år	1 115	266	452	321	56	19	1
6-12 år	1 253	88	428	544	149	37	7
13-17 år	841	100	295	316	96	28	6
1017 Songdalen	1 537	208	606	515	132	34	42
0- 5 år	520	111	220	145	34	4	6
6-12 år	628	46	250	232	62	16	22
13-17 år	389	51	136	138	36	14	14
1018 Søgne	2 266	303	912	746	226	22	57
0- 5 år	735	155	313	206	49	3	9
6-12 år	890	69	344	342	100	12	23
13-17 år	641	79	255	198	77	7	25
1021 Marnardal	599	63	210	223	63	23	17
0- 5 år	210	34	79	71	17	4	5
6-12 år	231	12	74	100	23	13	9
13-17 år	158	17	57	52	23	6	3
1026 Åseral	194	30	63	77	14	10	-
0- 5 år	84	21	32	20	6	5	-
6-12 år	61	6	17	30	3	5	-
13-17 år	49	3	14	27	5	-	-
1027 Audnedal	406	48	146	142	49	21	-
0- 5 år	129	30	57	33	5	4	-
6-12 år	163	7	57	66	23	10	-
13-17 år	114	11	32	43	21	7	-

2.4. Barn 0-17 år, etter tallet på hjemmeboende søsker¹ uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barnets alder	Antall søsker						
	I alt ²	0	1	2	3	4	5-
1029 Lindesnes	1 175	142	413	405	161	34	20
0- 5 år	360	74	153	88	29	11	5
6-12 år	460	34	145	184	72	16	9
13-17 år	355	34	115	133	60	7	6
1032 Lyngdal	1 888	230	661	677	243	56	21
0- 5 år	618	126	259	160	56	15	2
6-12 år	686	44	207	300	103	23	9
13-17 år	584	60	195	217	84	18	10
1034 Hægebostad	393	37	126	155	59	8	8
0- 5 år	135	21	43	55	13	-	3
6-12 år	152	5	47	69	24	4	3
13-17 år	106	11	36	31	22	4	2
1037 Kvinesdal	1 410	201	535	488	131	49	6
0- 5 år	481	108	205	123	28	15	2
6-12 år	562	44	210	222	60	22	4
13-17 år	367	49	120	143	43	12	-
1046 Sirdal	424	51	123	153	70	21	6
0- 5 år	140	33	41	51	10	3	2
6-12 år	175	8	50	64	38	13	2
13-17 år	109	10	32	38	22	5	2

¹Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skiller ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ²Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt.

Kilde: Barnestatistikk, SSB.

2.5. Barn 0-17 år, etter søskenforhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997

Kommune og barns alder	Søskenforhold				
	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Helsøsken	Andre søsken ⁴
Hele landet	1 014 939	181 993	832 946	730 032	102 914
0- 5 år	364 057	97 851	266 206	228 505	37 701
6-12 år	391 853	44 117	347 736	305 476	42 260
13-17 år	259 029	40 025	219 004	196 051	22 953
10 Vest-Agder	38 318	5 621	32 697	29 302	3 395
0- 5 år	13 269	3 062	10 207	8 968	1 239
6-12 år	14 741	1 278	13 463	12 037	1 426
13-17 år	10 308	1 281	9 027	8 297	730
1001 Kristiansand	17 276	2 847	14 429	12 836	1 593
0- 5 år	6 291	1 540	4 751	4 170	581
6-12 år	6 593	685	5 908	5 243	665
13-17 år	4 392	622	3 770	3 423	347
1002 Mandal	3 193	464	2 729	2 404	325
0- 5 år	1 054	242	812	697	115
6-12 år	1 229	115	1 114	979	135
13-17 år	910	107	803	728	75
1003 Farsund	2 255	273	1 982	1 763	219
0- 5 år	722	151	571	490	81
6-12 år	857	47	810	718	92
13-17 år	676	75	601	555	46

2.5. Barn 0-17 år, etter søskensorhold og hjemmeboende søsken uansett alder. 1. januar 1997
 (forts.)

Kommune og barns alder	Barn i alt ¹	Uten søsken i alt ²	Med søsken i alt ³	Søskensorhold	
				Helsøsken	Andre søsken ⁴
1004 Flekkefjord	2 093	270	1 823	1 637	186
0- 5 år	675	150	525	450	75
6-12 år	801	68	733	660	73
13-17 år	617	52	565	527	38
1014 Vennesla	3 209	454	2 755	2 497	258
0- 5 år	1 115	266	849	762	87
6-12 år	1 253	88	1 165	1 049	116
13-17 år	841	100	741	686	55
1017 Songdalen	1 537	208	1 329	1 196	133
0- 5 år	520	111	409	361	48
6-12 år	628	46	582	522	60
13-17 år	389	51	338	313	25
1018 Søgne	2 266	303	1 963	1 799	164
0- 5 år	735	155	580	516	64
6-12 år	890	69	821	753	68
13-17 år	641	79	562	530	32
1021 Marnardal	599	63	536	470	66
0- 5 år	210	34	176	152	24
6-12 år	231	12	219	188	31
13-17 år	158	17	141	130	11
1026 Åseral	194	30	164	155	9
0- 5 år	84	21	63	59	4
6-12 år	61	6	55	53	2
13-17 år	49	3	46	43	3
1027 Audnedal	406	48	358	346	12
0- 5 år	129	30	99	96	3
6-12 år	163	7	156	149	7
13-17 år	114	11	103	101	2
1029 Lindesnes	1 175	142	1 033	928	105
0- 5 år	360	74	286	255	31
6-12 år	460	34	426	380	46
13-17 år	355	34	321	293	28
1032 Lyngdal	1 888	230	1 658	1 470	188
0- 5 år	618	126	492	420	72
6-12 år	686	44	642	566	76
13-17 år	584	60	524	484	40
1034 Hægebostad	393	37	356	340	16
0- 5 år	135	21	114	109	5
6-12 år	152	5	147	141	6
13-17 år	106	11	95	90	5
1037 Kvinesdal	1 410	201	1 209	1 108	101
0- 5 år	481	108	373	334	39
6-12 år	562	44	518	475	43
13-17 år	367	49	318	299	19
1046 Sirdal	424	51	373	353	20
0- 5 år	140	33	107	97	10
6-12 år	175	8	167	161	6
13-17 år	109	10	99	95	4

¹ Barn i alt omfatter kun hjemmeboende barn 0-17 år. Barn 0-17 år som er registrert flyttet hjemmefra, har giftet seg eller fått egne barn, er utelatt. ² Barn uten søsken betyr «eneste hjemmeboende barn i familien». Barnet kan være enebarn, eller det kan ha søsken som har flyttet ut av familien. ³ Hjemmeboende søsken, dvs. søsken som er registrert på samme adresse som barnet selv. Det skiller ikke mellom hel-, halv- og stesøsken. ⁴ Omfatter halvsøsken, stesøsken og alle kombinasjoner av hel-, halv- og stesøsken.

Kilde: Barnestatistikk, SSB

3. Barn og unges helse

Bortimot én av fire utskrivinger av unge pasienter bosatt i Vest-Agder gjaldt sykdommer i åndedrettsorganene. En type sykdommer i åndedrettsorganene er allergiske sykdommer, og 4 av de 24 pr. 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år som mottok grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996, hadde allergi/astma.

Av de barna som skadet seg i trafikkulykker, var 13-17-åringene mest utsatt.

Mange små pasienter

Tabell 3.1 viser for hvilke hovedgrupper av sykdommer barn har hatt opphold ved somatiske sykehus i 1995. Tre hovedkategorier av diagnosenter går igjen i alle fylker.

Barn under ett år utgjorde en forholdsvis stor del av utskrivningene av unge pasienter fra Vest-Agder i 1995.

Ellers var det mange pasienter mellom ett og fem år som ble behandlet og utskrevet.

Sykdommer i åndedrettsorganene var den største hovedgruppen med over 750 av nesten 3 300 utskrivninger. Blant 1-5- og 6-12-åringene var denne hovedgruppen den vanligste. Barn under ett år fikk oftest diagnosenter under «Visse tilstander i den perinatale perioden» (252 av 504), mens skader og forgiftninger var vanligste hovedgruppe for 13-17-åringene (én tredjedel av utskrivningene).

Tallene gjelder for somatiske sykehus. Statistikken omfatter kun inneliggende pasienter med gyldig bosteds-kommune i Norge.

Sykdommene er klassifisert i samsvar med Klassifikasjon av sykdommer, skader og dødsårsaker - Norsk utgave av ICD-9. Pasientene er fordelt etter hoveddiagnosen på sykehusoppholdet. Hoveddiagnosene er her aggregert opp til hovedgrupper.

3.1. Utskrivinger, etter alder og diagnosegruppe. 1995

ICD-9	I alt	Alder				
		Under 1 år	1-5 år	6-12 år	13-15 år	16-17 år
Vest-Agder	3 272	504	1 317	833	331	287
001-139 Infeksiøse og parasittære sykdommer	251	38	137	52	9	15
140-239 Svuister	69	1	29	24	10	5
240-279 Indresekri. sykd. ernærings- og stoffskiftesykd.	46	-	10	20	9	7
280-289 Sykd. i blodet og de bloddannende organer	14	-	6	2	3	3
320-389 Sykd. i nervesystemet og sanseorg.	221	15	110	62	24	10
390-459 Sykd. i sirkulasjonsorganene	16	1	5	4	5	1
460-519 Sykdommer i åndedrettsorganene	759	49	462	202	22	24
520-579 Sykd. i fordøyelsesorganene	147	15	57	41	25	9
580-629 Sykd. i urin- og kjønnsorganene	92	6	27	34	17	8
630-676 Sykd. i svangerskap, under fødsel og i barselseng..	18	-	-	-	1	17
680-709 Sykd. i hud og underhud	40	7	16	13	3	1
710-739 Sykd. i skjelett-muskelsystemet og bindevevet	78	-	23	21	22	12
740-759 Medfødte misdannelser	297	64	132	76	13	12
760-779 Visse tilstander med begynnelse i den perinatale perioden	270	252	18	-	-	-
780-799 Symptomer og ubestemte tilstander	260	22	89	77	34	38
800-999 Skader og forgiftninger	477	4	123	147	110	93
Andre og uoppgitte årsaker til sykehusopphold	217	30	73	58	24	32

Kilde: Pasientstatistikk, SSB

3.2. Utskrivinger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune. 1995

Kommune og alder	Utskrivinger			Liggedager pr. utskriving		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Vest-Agder i alt	3 272	1 826	1 446	4,5	4,3	4,6
Under 1 år	504	297	207	8,7	8,0	9,7
1-5 år	1 317	785	532	3,2	3,5	2,9
6-12 år	833	455	378	3,9	3,6	4,4
13-15 år	331	149	182	4,8	4,0	5,5
16-17 år	287	140	147	4,0	4,3	3,7
Kristiansand i alt	1 594	882	712	4,9	4,6	5,2
Under 1 år	286	165	121	9,4	8,7	10,4
1-5 år	662	397	265	3,3	3,5	3,0
6-12 år	376	192	184	4,4	3,9	4,8
13-15 år	146	60	86	4,8	3,3	5,9
16-17 år	124	68	56	4,4	4,1	4,7
Mandal i alt	227	132	95	5,1	5,5	4,7
Under 1 år	30	23	7	8,5	10,3	2,6
1-5 år	91	51	40	3,0	3,4	2,5
6-12 år	63	37	26	6,3	5,2	8,0
13-15 år	27	16	11	7,3	6,9	7,7
16-17 år	16	5	11	2,8	2,0	3,1
Farsund i alt	141	79	62	4,1	4,4	3,6
Under 1 år	18	10	8	5,5	7,6	2,9
1-5 år	59	34	25	2,2	2,1	2,3
6-12 år	32	19	13	5,2	6,4	3,3
13-15 år	12	6	6	6,9	2,8	11,0
16-17 år	20	10	10	5,0	6,5	3,5
Flekkefjord i alt	193	128	65	3,6	3,7	3,6
Under 1 år	13	11	2	12,5	10,4	24,0
1-5 år	80	57	23	3,0	3,1	2,7
6-12 år	53	39	14	2,7	2,7	2,7
13-15 år	19	14	5	2,3	2,6	1,2
16-17 år	28	7	21	4,0	4,7	3,8
Vennesla i alt	278	133	145	3,8	3,8	3,9
Under 1 år	49	26	23	7,7	7,0	8,5
1-5 år	114	55	59	2,4	2,6	2,1
6-12 år	76	36	40	3,3	2,7	3,8
13-15 år	22	7	15	4,1	4,9	3,8
16-17 år	17	9	8	4,9	5,4	4,4
Songdalen i alt	146	81	65	3,8	3,7	4,0
Under 1 år	21	8	13	7,7	4,4	9,8
1-5 år	51	32	19	2,9	2,9	2,8
6-12 år	40	24	16	3,1	3,8	2,0
13-15 år	20	10	10	4,5	5,9	3,1
16-17 år	14	7	7	2,8	3,4	2,1
Søgne i alt	183	106	77	3,4	3,5	3,2
Under 1 år	25	20	5	5,3	5,2	5,6
1-5 år	67	37	30	3,0	3,1	2,9
6-12 år	53	37	16	2,7	2,7	2,7
13-15 år	18	5	13	4,6	4,2	4,7
16-17 år	20	7	13	3,3	4,9	2,4
Marnardal i alt	34	18	16	2,4	1,9	3,0
Under 1 år	3	2	1	6,0	5,0	8,0
1-5 år	11	6	5	1,6	1,5	1,8
6-12 år	8	4	4	2,3	1,5	3,0
13-15 år	7	4	3	2,1	1,3	3,3
16-17 år	5	2	3	2,8	2,5	3,0

3.2. Utskrivinger og liggedager, etter kjønn, alder og kommune. 1995
(forts.)

Kommune og alder	Utskrivinger			Liggedager pr. utskriving		
	Begge kjønn	Gutter	Jenter	Begge kjønn	Gutter	Jenter
Åseral i alt	18	11	7	2,2	2,1	2,3
Under 1 år	3	-	3	2,7	-	2,7
1-5 år	7	5	2	2,4	2,4	2,5
6-12 år	6	5	1	1,5	1,6	1,0
13-15 år	2	1	1	2,5	3,0	2,0
16-17 år	-	-	-	-	-	-
Audnedal i alt	42	19	23	4,7	5,2	4,4
Under 1 år	8	5	3	12,4	11,4	14,0
1-5 år	9	5	4	1,8	2,4	1,0
6-12 år	14	4	10	4,1	4,5	3,9
13-15 år	5	3	4	2,8	4,0	2,5
16-17 år	6	4	2	2,2	1,8	3,0
Lindesnes i alt	77	43	34	3,6	3,6	3,5
Under 1 år	11	8	3	5,0	5,6	3,3
1-5 år	35	22	13	3,0	3,0	3,0
6-12 år	15	5	10	4,2	2,8	4,9
13-15 år	7	3	4	2,0	1,7	2,3
16-17 år	9	5	4	4,1	5,2	2,8
Lyngdal i alt	136	69	67	3,7	2,8	4,7
Under 1 år	11	8	3	4,1	3,0	7,0
1-5 år	48	24	24	3,3	2,3	4,2
6-12 år	43	24	19	2,7	2,3	3,3
13-15 år	22	6	16	6,9	6,3	7,1
16-17 år	12	7	5	3,1	3,3	2,8
Hægebostad i alt	31	13	18	3,6	3,0	4,0
Under 1 år	1	-	1	4,0	-	4,0
1-5 år	8	4	4	3,1	3,0	3,3
6-12 år	15	5	10	3,9	1,6	5,0
13-15 år	4	2	2	2,8	4,5	1,0
16-17 år	3	2	1	4,3	5,0	3,0
Kvinesdal i alt	144	92	52	4,7	3,8	6,3
Under 1 år	23	11	12	10,6	4,1	16,5
1-5 år	58	44	14	4,2	4,1	4,4
6-12 år	33	18	15	2,3	2,6	1,9
13-15 år	19	14	5	4,2	3,3	6,6
16-17 år	11	5	6	3,2	5,4	1,3
Sirdal i alt	28	20	8	9,6	12,3	2,9
Under 1 år	2	-	2	4,0	-	4,0
1-5 år	17	12	5	13,6	18,4	2,2
6-12 år	6	6	-	3,8	3,8	-
13-15 år	1	-	1	4,0	-	4,0
16-17 år	2	2	-	1,0	1,0	-

Kilde: Pasientstatistikk, SSB.

Av vel 81 700 utskrivinger av barn og unge i alderen 0-17 år på landsbasis var 3 300 av disse pasientene bosatt i Vest-Agder. Totalt sett var det flere utskrivinger av gutter enn av jenter.

I forhold til landsgjennomsnittet på 4,4 liggedager pr. utskriving for barn og unge lå Vest-Agder over med sine 4,5 liggedager. Tallet på liggedager pr. utskriving for barn under ett år var forholdsvis høyt, sammenlignet med de andre aldersgruppene.

Lav spedbarnsdødelighet

Tabell 3.3 viser hvor mange barn og unge som døde i 1995, med tall for landet og for hvert fylke.

Det var færre døde 1-17-åringar til sammen enn 0-åringar. Selv om antall døde under ett år var 244, var spedbarnsdødeligheten i 1995 på rekordlavt nivå, 4,0 døde pr. 1 000 levendefødte.

På landsbasis døde 76 1-5-åringar, 48 6-12-åringar og 100 13-17-åringar dette året.

Tabell 3.4 inneholder tall for døde under ett år i fylkene de siste 10 årene. Tallene er hentet fra helsestatistikken. Befolkningsstatistikken (se rater for spedbarnsdødelighet nedenfor) avviker noe i forhold til helsestatistikken.

På landsbasis har antall dødsfall i første leveår gått nedover de siste 10 årene. Perioden hadde en topp i 1988 med forholdsvis mange dødsfall, mens 1993 var året med færrest dødsfall for barn under ett år. For fylkene er det imidlertid til dels store variasjoner, både fra fylke til fylke og fra år til år. Det er ingen entydig trend

med hensyn til oppgang eller nedgang fra år til år innen de enkelte fylker.

I 1994 døde 314 spedbarn i første leveår. 44 av disse dødsfallene, eller 14 prosent, skjedde i Oslo. Akershus hadde nest flest dødsfall blant barn under ett år, føgt av Nordland og Rogaland. Færrest spedbarnsdødsfall var det i Sogn og Fjordane, med 3 dødsfall eller 1 prosent. Finnmark, Agderfylkene og Nord-Trøndelag hadde 7-8 dødsfall blant 0-åringar.

3.3. Døde, etter alder. Fylke. 1995

	Alder				
	0-17 år	0 år	1-5 år	6-12 år	13-17 år
Hele landet.....	468	244	76	48	100
Østfold.....	28	6	8	4	10
Akershus.....	34	16	7	2	9
Oslo.....	52	33	5	5	9
Hedmark.....	21	14	-	1	6
Oppland.....	13	11	-	1	1
Buskerud.....	25	11	5	2	7
Vestfold.....	17	5	4	5	3
Telemark.....	19	9	2	5	3
Aust-Agder.....	10	4	-	-	6
Vest-Agder.....	16	7	5	3	1
Rogaland.....	36	21	4	3	8
Hordaland.....	46	23	9	4	10
Sogn og Fjordane....	11	2	4	1	4
Møre og Romsdal....	27	17	5	2	3
Sør-Trøndelag.....	28	16	6	-	6
Nord-Trøndelag.....	14	6	3	2	3
Nordland.....	34	21	5	4	4
Troms.....	21	10	1	3	7
Finnmark.....	16	12	3	1	-

Kilde: Befolkningsstatistikk, SSB.

3.4. Dødsfall i første leveår. Fylke. 1986-1994

	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994
Hele landet.....	416	455	477	468	428	387	353	305	314
Østfold.....	18	14	24	18	19	22	16	12	19
Akershus.....	26	32	39	46	51	29	30	28	32
Oslo.....	48	43	63	47	54	50	36	40	44
Hedmark.....	17	16	14	16	7	17	17	10	12
Oppland.....	9	20	17	15	18	23	10	9	14
Buskerud.....	14	24	35	22	21	22	16	17	19
Vestfold.....	19	17	20	20	12	10	7	10	15
Telemark.....	20	16	10	16	14	10	10	6	8
Aust-Agder.....	11	8	14	16	17	11	5	11	7
Vest-Agder.....	20	21	22	14	22	8	15	9	14
Rogaland.....	55	39	52	57	25	28	43	29	27
Hordaland.....	37	63	53	45	37	33	37	32	16
Sogn og Fjordane....	5	8	10	13	9	7	7	8	3
Møre og Romsdal....	18	25	19	22	25	24	19	19	19
Sør-Trøndelag.....	29	22	30	31	20	27	27	18	12
Nord-Trøndelag.....	16	15	11	17	21	11	10	11	8
Nordland.....	17	39	21	22	27	21	24	16	28
Troms.....	21	21	19	18	21	14	12	9	10
Finnmark.....	16	12	4	13	8	20	12	11	7

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

Spedbarnsdødelighet = døde under ett år pr. 1 000 levendefødte

Spedbarnsdødeligheten var 5,2 pr. 1 000 levendefødte på landsbasis i 1994. I 1995 og 1996 sank spedbarnsdødeligheten til rekordlave 4,0 pr. 1 000 levendefødte. Antall døde under ett år pr. 1 000 levendefødte har sunket hvert år siden 1987.

I femårsperioden 1991-1995 var gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet 5,2 pr. 1 000 levendefødte. Av fylkene hadde Sogn og Fjordane og Vestfold færrest døde under ett år med henholdsvis 3,5 og 3,7. Finnmark, med 9,5, hadde flest døde under ett år. Vest-Agder hadde en gjennomsnittlig spedbarnsdødelighet på 4,8 pr. 1 000 levendefødte i femårsperioden. Tallene viser ellers ikke noe klart geografisk mønster for utviklingen i spedbarnsdødeligheten de siste tiårene (mer informasjon i Ukens statistikk nr. 34/96, SSB).

Kreft krever barneliv

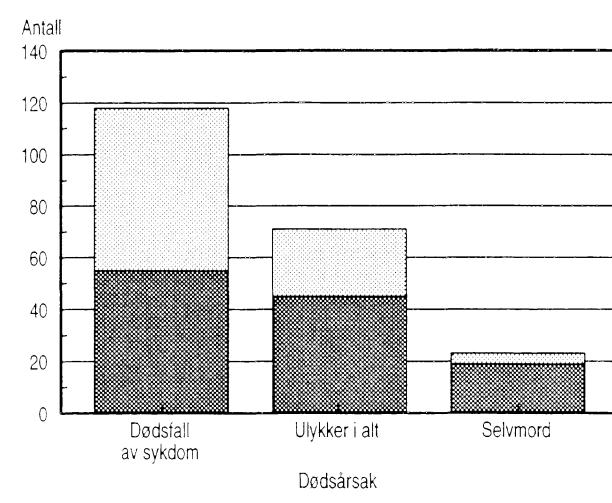
Tabell 3.5 viser dødstall på landsbasis for barn 1-17 år i 1994. Alderen er delt i tre grupper, og det gis tall for hvert kjønn. Opplysningene dekker årsaken til dødsfallet, med sykdom eller voldsomme dødsfall som hovedgrupperinger.

Av totalt 213 dødsfall blant barn i alderen 1 til og med 17 år var det flere gutter (119) enn jenter (94) som døde.

Blant guttene var det flere som døde i et «voldsomt dødsfall» enn som døde på grunn av sykdom. Blant jentene var det derimot flest som døde som følge av sykdom.

Ondartede svulster, eller kreft, var den sykdommen som krevde flest barneliv. Halvparten av jentene som døde av kreft, var 6-12 år gamle. Hovedtyngden av

Figur 3.1 Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og dødsårsak, 1994

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

3.5. Dødsfall blant personer 1-17 år, etter kjønn og underliggende dødsårsak, 1994

ICD-9	Dødsårsak	Gutter				Jenter			
		I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år	I alt	1-5 år	6-12 år	13-17 år
I alt	I alt	119	30	33	56	94	43	25	26
001-799	Dødsfall av sykdom	55	22	18	15	63	30	17	16
036	Meningokokkinfeksjoner	5	3	1	1	3	3	-	-
001-035,	Alle andre infeksiøse og								
037-139	parasittære sykdommer	3	2	-	1	2	-	-	2
140-209	Ondartede svulster	17	3	7	7	12	3	6	3
320-322	Meningitt	1	1	-	-	2	2	-	-
323-389	Andre sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	2	1	-	1	9	-	5	4
390-459	Sykdommer i sirkulasjonsorganene	3	2	-	1	9	2	3	4
560-519	Sykdommer i åndedrettsorganene	-	-	-	-	3	2	1	-
740-757	Medfødte misdannelser	12	6	4	2	9	8	-	1
RES.001-799	Alle andre sykdommer	12	4	6	2	14	10	2	2
E800-E999	Voldsomme dødsfall	64	8	15	41	31	13	8	10
E800-E949	Ulykker i alt	45	8	11	26	26	12	8	6
E810-E819	Trafikkulykker	16	1	5	10	12	2	4	6
E830.0,									
E832.0,E910	Drukning	12	2	3	7	5	3	2	-
E890-E899	Brann, forbrenning	2	2	-	-	4	3	1	-
E950-E959	Selvmord	19	-	4	15	4	-	-	4
RES.E800-E999	Alle andre voldsomme dødsfall	-	-	-	-	1	1	-	-

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

guttene som døde av ondartede svulster, dekket et større aldersspenn (6-17 år). I 1994 ble det for øvrig meldt om 133 nye tilfeller av kreft i aldersgruppen 0-14 år og 194 nye tilfeller av kreft hos barn og unge under 20 år.

Medfødte misdannelser var den nest vanligste dødsårsaken i gruppen «Dødsfall av sykdom» i 1994, med flest dødsfall i den yngste aldersgruppen.

Mens de voldsomme dødsfallene blant guttene i hovedsak skjedde med 13-17-åringar, var det 1-5-åringar som var mest utsatt blant jentene. Ulykkene, og da særlig trafikkulykkene, krevde flest barneliv i denne kategorien. I snitt druknet én gutt hver måned i 1994, mot fem jenter i løpet av hele året.

Selvmord faller i kategorien «voldsomme dødsfall». For 1994 viser tallene at nesten fem ganger så mange gutter som jenter begikk selvmord. Dette er i tråd med tendensen på dette feltet; det er flere menn enn kvinner som tar sitt eget liv. Tallene viser også at selvmordene stort sett forekom i den eldste aldersgruppen. I selvmordsstatistikken er det vanlig å oppgi dødsfall ved selvmord for personer som er 10 år og eldre. Dette kommer av at man beskriver selvmord som en bevisst og villet handling. Denne definisjonen innebærer at barn som ikke forstår konsekvensen av sine handlinger, f.eks. prøver ut noe som han/hun har sett på fjernsyn og dermed mister livet, ikke regnes som en person som har begått eller kan begå selvmord. Tall for dodelighet av selvmord fra 1951 og framover viser at for begge kjønn er det flere selvmord i aldersgruppen 15-19 år enn i gruppen 10-14 år.

Bilpassasjerer mest utsatt

Tabell 3.6 tar for seg barn og unge som er skadd eller drept i trafikken i 1996. Fylkestallene uttrykker stedfestingen av ulykken. Tallene for Vest-Agder viser hvor mange barn og unge som ble skadd eller drept på ferd-

Statistikken over veitrafikkulykker omfatter bare ulykker med personskade som er meldt til politiet. Ulykkene må ha skjedd på offentlig eller privat vei, gate eller plass som er åpen for alminnelig trafikk. Dette medfører en viss underrapportering siden ikke alle ulykker skjer på disse stedene. Også de mindre alvorlige ulykkene/skadene er underrepresentert i skadetallene.

selsårene i Vest-Agder. Hvorvidt disse personene også var bosatt i Vest-Agder, sies det ingenting om.

Vest-Agders ulykkestall for barn og unge utgjorde 4,7 prosent av landstallet i 1996. To ungdommer omkom i trafikken.

Totalt sett ble flest skadd som passasjerer i bil. Av de skadde og drepte under 18 år var 12 prosent 0-5 år, 24 prosent var 6-12 år, og 64 prosent var fra 13 til og med 17 år gamle.

Flest gutter skadd på sykkel

Tabell 3.7 viser antall skadde/drepte syklister i alderen 0 til og med 17 år, fordelt på tre aldersgrupper og hvorvidt de har brukt sykkelhjelm eller ikke. Det oppgis også en restgruppe der hjelmbruk eller manglende sådan ikke ble oppgitt. De siste tallene blir ikke kommentert i det følgende, uansett størrelsen på tallet. Statistikken sier ikke noe entydig om virkningen av hjelmbruk; den forteller kun om barna i de registrerte sykkelulykkene har brukt sykkelhjelm eller ikke.

I Vest-Agder var ingen 0-5-årige syklister rapportert med skader, mens det var flest skadde/drepte syklister i den mellomste aldersgruppen, med 7 mot 5 i den eldste.

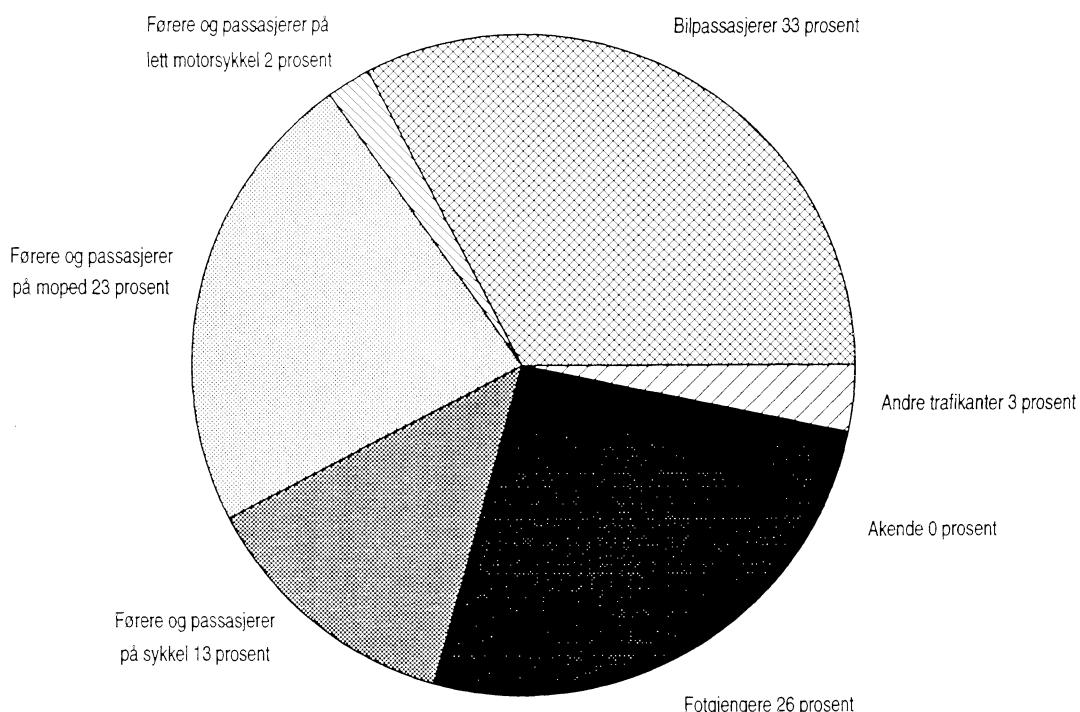
3.6. Personer drept eller skadd, etter trafikantgruppe og alder. Vest-Agder, 1996

	I alt	Bil-passasjerer	Førere og passasjerer på						Andre trafikanter
			Lett motorsykkel	Moped	Sykkel	Fotgjenger	Akende		
Personer drept eller skadd i alt	92	30	2	21	12	24	-	-	3
0-5 år	11	5	-	1	-	5	-	-	-
6-12 år	22	6	-	-	7	9	-	-	-
13-17 år	59	19	2	20	5	10	-	-	3
Personer drept i alt	2	2	-	-	-	-	-	-	-
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13-17 år	2	2	-	-	-	-	-	-	-

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstatistikk, SSB.

Figur 3.2. Personer 0-17 år drept eller skadd, etter trafikantgruppe. Vest-Agder. 1996

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstastikk, SSB.

3.7. Syklister drept eller skadd, etter alder, kjønn og bruk av hjelm. Vest-Agder. 1996

	Alder			
	I alt	0-5 år	6-12 år	13-17 år
Syklister i alt	12	-	7	5
Gutter	8	-	5	3
Uten hjelm	5	-	2	3
Med hjelm	3	-	3	-
Uoppgitt	-	-	-	-
Jenter	4	-	2	2
Uten hjelm	2	-	1	1
Med hjelm	1	-	1	-
Uoppgitt	1	-	-	1

Sykkelulykker er sterkt underrapporterte. Skadene er muligens ikke så omfattende at politiet kommer inn i bildet. For 1991 ble det beregnet at bare 9 prosent av alle sykkelulykker ble fanget opp av den offisielle statistikken. Mer informasjon i NOS Veitrafikkulykker 1995, SSB.

Det var dobbelt så mange skadde gutter som jenter, og manglende hjelm var vanligst.

Flest skadde på besøks-/fritidsreiser

Tabell 3.8 viser antall skadde/drepte personer i alderen 0-17 år, fordelt på tre aldersgrupper og ferdsselsformål.

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstastikk, SSB.

3.8. Personer drept eller skadd, etter ferdsselsformål og alder. Vest-Agder. 1996

	Ferdsselsformål							
	I alt	Til/fra arbeid ¹	I arbeid ¹	Til/fra skole ¹	Til/fra butikk osv. ¹	Besøks-/fritidsreise ¹	Lek ¹	Annet/uoppgitt
Personer drept eller skadd i alt	92	1	2	7	2	26	6	48
0-5 år	11	-	1	-	2	1	1	6
6-12 år	22	-	-	2	-	4	4	12
13-17 år	59	1	1	5	-	21	1	30
Personer drept i alt	2	-	-	-	-	-	-	2
0-5 år	-	-	-	-	-	-	-	-
6-12 år	-	-	-	-	-	-	-	-
13-17 år	2	-	-	-	-	-	-	2

¹ Omfatter ikke passasjerer.

Kilde: Samferdsels- og reiselivsstastikk, SSB.

Det er viktig å merke seg at passasjerer ikke er medregnet i tallene på drepte eller skadde i de seks hovedkategoriene for ferdsselsformål. Dette betyr f.eks. at et barn som blir kjørt til skolen og som på veien dit kommer til skade i en kollisjon, ikke regnes med blant «skadde personer til/fra skole». Grunnen til at passasjerer ikke er regnet med her, er at opplysningene SSB får fra politiet ikke oppgir ferdsselsformål for passasjerer. Passasjerer er derimot tatt med i kategorien «annet, uoppgett»; dette er gjort for å kunne kontrollere at totaltallene for alle skadde/drepte i aldersgruppene er korrekte. Denne kategorien vil ikke bli kommentert videre.

Når det gjelder ulykker på vei til eller fra arbeid, eller mens personen er på jobb, er det registrert skadde eller drepte kun for aldersgruppen 13-17 år.

I Vest-Agder fikk flest barn og unge skader i forbindelse med besøks-/fritidsreiser. Av de 92 skadde/drepte var det 28 prosent som skadet seg under slike reiser. Skoleveien kom på andre plass. For begge kategoriene hadde aldersgruppen 13-17 år flest tilskadekomne.

I Vest-Agder ble det registrert skadde barn og unge i alle kategoriene ferdsselsformål. To ungdommer ble drept (annet/uoppgett ferdsselsformål).

Få aborter i ung alder

Aborthypigheten varierer mye fra fylke til fylke. Oslo hadde klart høyest hypighet i aldersgruppen 15-19 år.

3.9. Utførte svangerskapsavbrudd, etter kvinnens alder og bostedsfylke, 1993

Bostedsfylke	I alt	Alder	
		-14	15-19
Hele landet	14 909	33	2 569
Østfold	701	6	139
Akershus	1 552	3	296
Oslo	3 171	2	337
Hedmark	567	1	106
Oppland	515	-	109
Buskerud	746	1	124
Vestfold	634	-	114
Telemark	486	-	87
Aust-Agder	193	1	48
Vest-Agder	307	2	49
Rogaland	888	6	179
Hordaland	1 214	-	202
Sogn og Fjordane	238	1	56
Møre og Romsdal	565	3	120
Sør-Trøndelag	928	-	166
Nord-Trøndelag	370	2	79
Nordland	825	2	169
Troms	605	1	111
Finnmark	387	2	78
Utlandet	15	-	-
Uoppgett	2	-	-

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.10. Utførte svangerskapsavbrudd, etter bostedsfylke. Samlet aborttall og pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år, 1992 og 1993

Bostedsfylke	Samlet aborttall ¹	Svangerskapsavbrudd pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år ²
Hele landet	1992	484 18,9
	1993	477 18,7
Østfold	1992	430 15,0
	1993	425 18,4
Akershus	1992	490 17,4
	1993	496 21,7
Oslo	1992	866 33,2
	1993	847 32,8
Hedmark	1992	488 18,7
	1993	455 17,9
Oppland	1992	434 19,0
	1993	415 18,5
Buskerud	1992	487 18,6
	1993	464 17,0
Vestfold	1992	470 19,2
	1993	450 16,9
Telemark	1992	406 14,8
	1993	437 16,0
Aust-Agder	1992	337 16,7
	1993	277 13,3
Vest-Agder	1992	282 11,2
	1993	291 9,6
Rogaland	1992	334 15,2
	1993	339 15,2
Hordaland	1992	390 15,8
	1993	397 14,4
Sogn og Fjordane	1992	314 16,5
	1993	326 15,6
Møre og Romsdal	1992	361 17,1
	1993	344 14,6
Sør-Trøndelag	1992	446 16,7
	1993	494 20,0
Nord-Trøndelag	1992	436 18,9
	1993	419 18,0
Nordland	1992	526 25,4
	1993	491 21,3
Troms	1992	605 26,3
	1993	525 20,0
Finnmark	1992	527 26,2
	1993	650 32,5

¹ Beregnet antall svangerskapsavbrudd som 1 000 kvinner kommer til å få utført i løpet av hele sin fruktbare periode, gitt kalenderårets abortrater og at ingen kvinner dør før 50-årsalder. ² Svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år pr. 1 000 kvinner i alderen 15-19 år.

Kilde: Ukens statistikk nr. 27/94, SSB.

3.11. Andel personer med varige sykdommer pr. 1 000 innbyggere¹

Sykdom og årstall	Alder			
	0-6 år	7-12 år	13-17 år	0-17 år
Alle sykdommer	1968	118	193	183
	1975	174	229	257
	1985	219	261	306
Hudsykdommer	1968	27	33	38
	1975	43	57	54
	1985	98	96	123
Sykdommer i åndedrettsorganene	1968	43	65	67
	1975	39	38	56
	1985	41	58	62
Sykdommer i nervesystemet og sanseorganene	1968	17	66	42
	1975	26	50	50
	1985	40	49	56
Medfødte misdannelser	1968	25	18	17
	1975	41	48	38
	1985	30	30	24
Skjelett-muskel- sykdommer	1968	1	1	12
	1975	6	12	33
	1985	5	17	41
Symptomer	1968	10	25	19
	1975	8	18	27
	1985	12	23	20
Ulykker	1968	6	18	28
	1975	4	8	7
	1985	5	6	12

¹ I alle undersøkelser ble det spurta om varige eller medfødte lidelser, men i 1968 avgjorde intervjuobjektet selv om lidelsen var kronisk. I senere undersøkelser ble kronisk - ikke-kronisk kodet av Statistisk sentralbyrå ut fra opplysninger om varighet og diagnose.

Kilde: Rapporter 95/11, SSB (Liv Grøtvedt og Liv Belsby: Barns helse. Helseundersøkelsene).

Tallene er fra tre helseundersøkelsene. Det vil si at dette er beregninger fra en undersøkelse av et utvalg av befolkningen. Tallene er forholdsvis gamle, men de kan gi et inntrykk av en utvikling.

Helseundersøkelsene omfatter ikke barn på institusjoner. Dette gjør at man mangler informasjon om en gruppe funksjonshemmende.

Vest-Agder hadde færrest svangerskapsavbrudd blant kvinner under 20 år i 1992 og 1993.

I alt 2 569 av 14 909 abortinngrep ble foretatt på kvinner i alderen 15-19 år i 1993.

Barn med funksjonshemminger

Tabell 3.11 viser antall personer pr. 1 000 innbyggere under 18 år som har varige sykdommer.

Når alle varige sykdommer ses under ett, går det fram at det har funnet sted en økning over tid. Av barn og unge var det gruppen 13-17 år som i 1985 hadde den

største andelen personer med varige sykdommer (ca. 30 prosent), årstall og alder sett under ett.

Hudsykdommene var de hyppigst forekommende varige sykdommene for barn og unge i 1985. Av 1 000 innbyggere i aldersklassen var det 105 0-17-åringar (eller 10 prosent) som hadde hudsykdommer. Sykdommer i åndedrettsorganene fulgte deretter, med sykdommer i nervesystemet og sanseorganene på tredje plass. For alle disse sykdomstypene var det den eldste aldersgruppen som hadde flest tilfeller.

I de øvrige kategoriene av varige sykdommer var det mer spredning i forhold til hva som var den mest utsatte aldersgruppen.

24 av 1 000 er stønadsmottakere

Tabell 3.12 gir en oversikt over barn og unge som mottok grunn- og/eller hjelpestønad pr. 31.12.1996. Tabel-

«Grunnstønad og hjelpestønad kan ytes til den som etter å ha gjennomgått hensiktsmessig behandling fortsatt har varig sykdom, skade eller lyte. Lidelsen anses som varig dersom den antas å vare i to-tre år. ...Grunnstønad ytes når lidelsen medfører varige ekstrautgifter av betydning. Hjelpestønad ytes når lidelsen fører til et varig plieiebehov som innebærer behov for lønnet hjelp eller hjelp fra familien.»(Ot. prp. nr. 29, 1995-96) Se ellers folketrygdloven (lov av 28. februar 1997 nr. 19) som trådte i kraft 1. mai 1997.

3.12. Personer 0-17 år med grunn- og/eller hjelpestønad. 31. desember 1996

	Grunn- og/eller hjelpe- stønad pr. 1 000 barn 0-17 år	Allergiske syk- dommer pr. 1 000 barn 0-17 år	Både grunn- og hjelpe- stønad. Absolutive tall	Bare hjelpe- stønad. Absolutive tall
Hele landet	26,4	7,7	12 751	8 512
Vest-Agder	23,7	4,4	434	313
Kristiansand	22,2	3,2	176	131
Mandal	33,1	9,6	63	26
Farsund	22,1	4,4	20	21
Flekkefjord	23,8	4,3	19	21
Vennesla	17,6	2,8	30	12
Songdalen	19,2	3,2	12	15
Søgne	22,3	3,1	30	15
Marnardal	28,0	6,6	6	9
Åseral	15,3	:	:	3
Audnedal	22,1	:	6	:
Lindesnes	29,4	7,6	16	14
Lyngdal	31,8	7,3	26	20
Hægebostad	25,4	7,6	:	8
Kvinesdal	31,7	6,3	24	14
Sirdal	14,0	:	4	:

Kilde: Helsestatistikk, SSB.

3.13. Beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere, etter institusjonstype, kjønn og alder. 1995

Kjønn og alder	I alt	A-klinikker	Kursteder	Tilsynshjem	Vernehjem	Akuttinstitusjon	Kombinerte institusjoner	Institusjonstype		Andre institusjoner
								Bo- og arbeidskollektiv	Andre institusjoner	
i alt.....	2 114	106	43	45	324	41	407	526	622	
-17 år	76	-	-	-	-	-	6	30	40	
Menn	1 550	77	34	32	292	26	284	373	432	
-17 år	43	-	-	-	-	-	4	13	26	
Kvinner	516	29	9	13	32	3	113	153	164	
-17 år	33	-	-	-	-	-	2	17	14	

Kilde: Ukens statistikk nr. 51/52 1996, SSB.

len gir også en oversikt over hvor mange stønadsmottakere som hadde allergiske sykdommer som diagnose. Dette tallet vil være litt for lavt, fordi det mangler diagnose i 10 prosent av tilfellene (Styrings- og informasjonssystemet for helse- og sosialtjenesten i kommunene, 1997).

I Vest-Agder mottok 24 av 1 000 barn og unge i alderen 0-17 år grunn- og/eller hjelpestønad ved utgangen av 1996. Av disse var det 4 pr. 1 000 barn som mottok stønad for diagnosen allergiske sykdommer.

Ca. 430 barn mottok både grunn- og hjelpestønad, mens 310 kun fikk hjelpestønad.

Sirdal var kommunen med lavest andel stønadsmottakere, med 14 pr. 1 000 barn og unge 0-17 år. Mandal hadde høyest andel mottakere i aldersgruppen, med 33 av 1 000 barn.

Når det gjelder allergiske sykdommer, hadde Mandal høyest andel stønadsmottakere med denne diagnosen

(9,6). Hvis en ser bort fra de tre kommunene der tall ikke kan offentliggjøres (for lave andeler), hadde Vennesla lavest andel allergikere blant stønadsmottakene (2,8).

Rusmisbrukere i institusjon

I 1995 var det 2 114 beboere i institusjoner for rusmiddelmisbrukere på landsbasis. Av disse var 76 personer under 18 år; med andre ord var 3,6 prosent av de misbrukerne som hadde plass på institusjon, under myndighetsalder.

Det var flest menn i institusjonene, uansett alder.

De unge misbrukerne bodde i en av tre typer institusjoner: kombinerte institusjoner (6), bo- og arbeidskollektiv (30) og samlekategorien «andre institusjoner» (40). Det var flest jenter i bo- og arbeidskollektiv, mens guttene i størst grad bodde i andre typer institusjoner.

4. Barn og unges lovbrudd

Ungdom begår mindre alvorlige lovbrudd og straffes med forelegg. Simple, grove tyverier og biltyverier er den vanligste hovedforbrytelsen for 15-17-åringene.

Siktede ungdommer

Tabell 4.1 tar for seg siktede for lovbrudd. De siktede er fordelt på fylke, kjønn og alder. Lovbrudd omfatter her både forbrytelser og forseelser. Dette gir mer robuste tall for de aldersgruppene som blir trukket fram her. Men det betyr også at denne tabellen ikke er direkte sammenlignbar med andre tabellene som dekker kriminalitet, siden de sistnevnte bare tar for seg forbrytelser.

Vest-Agders andel av alle siktede personer i Norge i 1996 er på om lag 4 prosent. Menn var i flertall blant de antatte gjerningspersonene.

I Vest-Agder var det 532 siktede i 1996. Av disse var 285 i aldersgruppen 16-17 år. De siktede 16-17-åringene utgjorde omrent 10 prosent av totalen i fylket.

SSB setter en nedre grense på 5 år i den publiserte statistikken over siktede. Hvis 5-åringene skulle tas ut som en egen gruppe, ville fylkestallene bli så små at man her har valgt å slå sammen 5-åringene med 6-12-åringene.

Å være siktet innebærer at en person anses som å være gjerningsperson (av politiet). Det finnes ingen nedre aldersgrense for å utføre en kriminell handling, slik at siktede kan være under kriminell lavalder (15 år). Siktelse sier ikke noe om en ev. reaksjon.

Som for landet som helhet var det flere siktede gutter enn jenter. Det var flest siktede pr. årskull i alderen 16-17 år for både gutter og jenter.

Ungdom får forelegg

Denne tabellen (4.2) viser antall reaksjoner i forbrytellessaker, fordelt på reaksjonstype og gjerningssted (fylke). Reaksjonene her gjelder for både gutter og jenter, og det er bare 15-17-åringene som er presentert. Tallene gjelder for 1995. Forseelser er utelatt.

For landet som helhet peker forelegg seg ut som hovedreaksjonen i forbrytellessaker der 15-17-åringene var involvert; av 1 341 reaksjoner var 564 forelegg. Den nest mest vanlige reaksjonen i 1995 var betinget fengsel. Deretter fulgte betinget fengsel kombinert med bot.

I alle fylkene utenom to, var forelegg den mest vanlige reaksjonsformen i forbrytellessakene. I Aust-Agder forekom betinget fengsel og bot flest ganger, mens betinget fengsel (uten bot) ble idømt flest ganger i Hordaland.

Av fylkene hadde Oslo flest reaksjoner (161), fulgt av Hordaland, Rogaland, Sør-Trøndelag og Akershus. Finnmark med sine 18 reaksjoner hadde det laveste antallet.

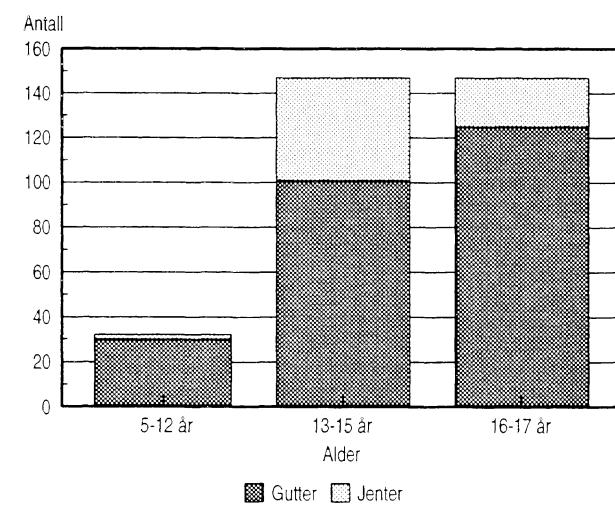
Sett i forhold til innbyggertallet var det 8,43 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år i landet i 1995. Når man tar hensyn til antall innbyggere 15-17 år i fylket, og så ser på antall reaksjoner i forbrytellessaker, justeres bildet av hvor utbredt kriminelle handlinger er i fylkene. Oslo med 13,38 reaksjoner pr. 1 000 innbyggere i alderen 15-17 år hadde flest reaksjoner. Sør-Trøndelag hadde nest flest reaksjoner, alder og innbyggertall tatt i betraktning. Vest-Agder, Telemark og Østfold fulgte på de neste plassene. Lavest snitt hadde Oppland.

4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn.
Vest-Agder. 1996

	Siktede			
	I alt	Uoppgett	Menn	Kvinner
I alt	2 819	4	2 362	453
5-12 år	45	-	31	14
13-15 år	202	-	151	51
16-17 år	285	-	234	51
18- år	2 286	3	1 946	337
Uoppgett	1	1	-	-

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Figur 4.1. Siktede for lovbrudd, etter alder og kjønn. Vest-Agder. 1996

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

4.2. Reaksjoner i forbrytelsessaker for 15-17-åringar, etter reaksjonens art og gjerningssted. Fylke. 1995.
Absolute tall og prosent

	Reaksjonens art											
	Betinget påtale- unn- lætelse	Sam- funnst- jeneste	Fore- legg	Bot ved dom	Straffe- utmåling utsatt	Betinget fengsel	Betinget fengsel og bot	Ubetinget fengsel	Ubetin- get og betinget fengsel	Sikring	Reaksjoner pr. 1 000 innbyggere	
	I alt				Absolute tall							
Hele landet	1 341	55	62	564	38	27	253	208	55	78	1	8,43
Østfold	89	-	3	52	2	3	16	7	4	2	-	10,02
Akershus	97	1	6	47	2	1	15	15	4	6	-	6,11
Oslo	161	2	2	77	13	6	31	16	6	8	-	13,38
Hedmark	41	2	2	20	-	5	9	2	-	1	-	6,45
Oppland	32	-	-	14	1	-	7	7	1	2	-	4,87
Buskerud	60	-	2	29	-	2	12	8	1	6	-	7,44
Vestfold	65	1	7	19	2	-	7	18	5	6	-	8,50
Telemark	63	-	3	21	1	-	11	15	5	7	-	10,33
Aust-Agder	26	1	1	1	-	-	3	15	2	3	-	6,17
Vest-Agder	66	3	3	31	1	2	11	8	3	4	-	10,39
Rogaland	106	1	4	50	1	2	26	11	2	9	-	7,08
Hordaland	148	27	6	25	3	1	40	37	4	5	-	9,10
Sogn og Fjordane	37	-	-	22	-	-	4	7	2	2	-	8,35
Møre og Romsdal	60	3	9	21	1	2	7	13	3	-	1	6,06
Sør-Trøndelag	97	9	1	33	4	1	26	9	3	11	-	10,73
Nord-Trøndelag ..	34	1	1	19	2	-	7	2	1	1	-	6,58
Nordland	69	3	1	42	4	1	9	4	4	1	-	7,49
Troms	53	1	10	26	1	-	5	8	2	-	-	9,82
Finnmark	18	-	-	7	-	-	6	2	2	1	-	6,86
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utlandet	8	-	-	5	-	-	-	3	-	-	-	-
Uoppgett	11	-	1	3	-	1	1	1	1	3	-	-
Prosent												
Hele landet	100,00	4,10	4,62	42,06	2,83	2,01	18,87	15,51	4,10	5,82	0,07	
Østfold	100,00	-	3,37	58,43	2,25	3,37	17,98	7,87	4,49	2,25	-	-
Akershus	100,00	1,03	6,19	48,45	2,06	1,03	15,46	15,46	4,12	6,19	-	-
Oslo	100,00	1,24	1,24	47,83	8,07	3,73	19,25	9,94	3,73	4,97	-	-
Hedmark	100,00	4,88	4,88	48,78	-	12,20	21,95	4,88	-	2,44	-	-
Oppland	100,00	-	-	43,75	3,13	-	21,88	21,88	3,13	6,25	-	-
Buskerud	100,00	-	3,33	48,33	-	3,33	20,00	13,33	1,67	10,00	-	-
Vestfold	100,00	1,54	10,77	29,23	3,08	-	10,77	27,69	7,69	9,23	-	-
Telemark	100,00	-	4,76	33,33	1,59	-	17,46	23,81	7,94	11,11	-	-
Aust-Agder	100,00	3,85	3,85	3,85	-	-	11,54	57,69	7,69	11,54	-	-
Vest-Agder	100,00	4,55	4,55	46,97	1,52	3,03	16,67	12,12	4,55	6,06	-	-
Rogaland	100,00	0,94	3,77	47,17	0,94	1,89	24,53	10,38	1,89	8,49	-	-
Hordaland	100,00	18,24	4,05	16,89	2,03	0,68	27,03	25,00	2,70	3,38	-	-
Sogn og Fjordane	100,00	-	-	59,46	-	-	10,81	18,92	5,41	5,41	-	-
Møre og Romsdal	100,00	5,00	15,00	35,00	1,67	3,33	11,67	21,67	5,00	-	1,67	-
Sør-Trøndelag	100,00	9,28	1,03	34,02	4,12	1,03	26,80	9,28	3,09	11,34	-	-
Nord-Trøndelag ..	100,00	2,94	2,94	55,88	5,88	-	20,59	5,88	2,94	2,94	-	-
Nordland	100,00	4,35	1,45	60,87	5,80	1,45	13,04	5,80	5,80	1,45	-	-
Troms	100,00	1,89	18,87	49,06	1,89	-	9,43	15,09	3,77	-	-	-
Finnmark	100,00	-	-	38,89	-	-	33,33	11,11	11,11	5,56	-	-
Svalbard	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Utlandet	100,00	-	-	62,50	-	-	-	37,50	-	-	-	-
Uoppgett	100,00	-	9,09	27,27	-	9,09	9,09	9,09	9,09	27,27	-	-

Kilde: Kriminalstatistikk, SSB.

Den prosentvise fordelingen av reaksjonstyper i hvert fylke viser at generelt sett er det forelegg som benyttes oftest. Men det varierer fra fylke til fylke hvor stor andel av reaksjonene i fylket som er av de forskjellige typene. For eksempel lå Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Hordaland, Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Finnmark under landsgjennomsnittet for forelegg. Når det gjelder samfunnstjeneste, varierte de fylkesvise andeleiene mellom 1,03 og 18,87 prosent, med landsgjennomsnittet på 4,62 prosent.

Tyverier på topp

Tabell 4.3 gir bare tall for hele landet. Den viser straffereaksjoner etter type hovedforbrytelse, kjønn og alder. Siden barn og unge er temaet, er det aldersgruppen 15-17 år som er interessant. I tillegg kan kolonnen «I alt» brukes for å se på ungdomsforbryternes andel av alle forbrytelsene som kom inn i rettssystemet.

Tyverier, fordelt på typene simpelt, grovt og brukstyper av motorkjøretøy, var i flertall mht. forbrytelsestype for

4.3. Reaksjoner i forbrytelsessaker, etter personens kjønn, alder og type hovedforbrytelse. 1995

Type hovedforbrytelse	Begge kjønn							Av dette menn				
	Alder							Alder				
	I alt	15-17	18-20	21-24	25-	Uopp-gitt	I alt	15-17	18-20	21-24	25-	
Alle typer forbrytelser	17 600	1 341	2 733	3 370	10 154	2	15 470	1 155	2 461	2 993	8 861	
Forbrytelser mot straffeloven												
Forbrytelser mot statens selvstendighet og sikkerhet	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse mot Norges statsforfatning og statsoverhode	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse med hensyn til utøvelsen av statsborgerlige rettigheter	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Forbrytelse i den offentlige tjenesten	9	-	-	-	-	9	-	8	-	-	-	8
Forbrytelse mot den offentlige myndighet	287	19	41	63	164	-	253	12	36	58	147	
Vold mot offentlig tjenestemann	256	19	35	56	146	-	225	12	32	51	130	
Forbrytelse mot den alminnelige orden og fred	194	12	34	39	109	-	189	12	33	39	105	
Innbrudd	192	12	34	39	107	-	188	12	33	39	104	
Allmennfarlig forbrytelse	2 368	88	296	486	1 497	1	2 005	70	240	425	1 270	
Narkotikaforbrytelse	2 060	84	276	442	1 257	1	1 728	66	224	387	1 051	
Grov narkotikaforbrytelse	302	4	20	43	235	-	271	4	16	37	214	
Falsk forklaring	74	5	9	15	45	-	58	3	6	13	36	
Falsk anklage	41	6	5	11	19	-	32	6	5	9	12	
Pengefalsk	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	
Dokumentfalsk	635	75	71	102	387	-	453	44	57	77	275	
Forbrytelse mot sedeligheten	344	18	24	48	254	-	336	17	23	48	248	
Voldtekts	36	6	2	4	24	-	36	6	2	4	24	
Utiktig omgang med barn under 14 år	65	6	7	7	45	-	64	5	7	7	45	
Forbrytelse mht. familieforhold	4	-	-	-	4	-	4	-	-	-	4	
Forbrytelse mot den personlige frihet	350	14	36	45	255	-	337	11	34	43	249	
Forbrytelse mot liv, legeme og helbred	2 391	217	459	501	1 214	-	2 274	197	437	472	1 168	
Grov legemsbeskadigelse	2	-	1	1	-	-	2	-	1	1	-	
Drap	38	5	3	3	27	-	36	5	3	3	25	
Uaktsomt drap	38	-	11	10	17	-	36	-	11	10	15	
Ærekrenkelse	1	-	-	-	1	-	1	-	-	-	1	
Underslag	333	2	15	34	282	-	259	1	11	22	225	
Tyveri	4 537	558	941	975	2 063	-	4 141	514	872	903	1 852	
Simpelt tyveri	1 286	138	224	263	661	-	1 084	122	205	228	529	
Grovt tyveri	2 784	319	620	603	1 242	-	2 614	297	576	570	1 171	
Brukstyveri av motorkjøretøy	457	100	97	104	156	-	434	94	91	100	149	
Utpressing og ran	173	25	33	38	77	-	159	24	31	33	71	
Ran	108	19	21	21	47	-	98	18	19	17	44	
Grovt ran	62	6	12	17	27	-	58	6	12	16	24	
Bedrageri og utroskap	1 384	8	114	251	1 011	-	1 027	7	85	186	749	
Forbrytelse i gjeldsforhold	339	-	-	9	330	-	308	-	-	9	299	
Skadeverk	697	119	155	138	285	-	648	106	147	135	260	
Åger og lykkespill	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Forbrytelse i sjøfartsforhold	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Heleri og etterfølgende bistand	931	57	123	177	574	-	815	48	112	155	500	
Forbrytelser utenfor straffeloven												
Narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv.	1 735	117	332	371	915	-	1 431	82	287	299	763	
Forbrytelse mot ligningsloven	324	-	1	5	318	-	297	-	1	5	291	
Forbrytelse mot den militære straffelov	168	-	44	56	68	-	167	-	44	56	67	
Annен forbrytelse utenfor straffeloven	276	1	-	6	268	1	264	1	-	6	257	

Kilde: NOS Kriminalstatistikk 1995, SS8.

aldersgruppen 15-17 år. Som nummer to på listen over flest hovedforbrytelser var forbrytelse mot liv, legeme og helbred. Deretter fulgte skadeverk, narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. og allmennfarlige forbrytelser (narkotikaforbrytelser). Av de fem nevnte er

fire brudd på straffeloven, mens narkotikaforbrytelse mot lov om legemidler mv. ligger utenfor straffeloven.

Kjønnsfordelingen viser at det i hovedsak var gutter som fikk straffereaksjoner i denne aldersgruppen.

5. Barn og unges fritid

Barn og unge har en aktiv fritid. Fritidssyslene er varierte, men det finnes klare «vinnere». Kino og bøker, idrett og musikk fenger mange. Fjernsynet har også en framtredende plass i barn og unges hverdag.

Hovedvekten av tabellene i denne delen dekker kultur og massemedia. Massemedier finnes i både trykte og elektroniske varianter, og i undersøksene inngår aviser, tidsskrifter, ukeblad, tegneserieblad, bøker, plater/kassett/CD-er, video, radio, fjernsyn og hjemme-PC. Kultur favner vidt, og her er disse tilbudene tatt med: kino, teater/musikal/revy, opera/operette, ballett-/danseseforestilling, konserter (klassisk og populærmusikk), kunstutstilling, museum, folkebibliotek og idrettsarrangement.

Der annet ikke er angitt, er tallene hentet fra kultur- og mediebruksundersøksene som SSB gjennomførte i 1991, 1994 og 1996. Undersøksene er utvalgsundersøkelser, dvs. at en tilfeldig gruppe personer er blitt bedt om å svare på spørsmål. I dette heftet er i tillegg svarene til personer i en viss alder valgt ut. Dette fører til at funnene bare kan presenteres på landsnivå.

5.1. Andel ferieturer med barn som reisefølge 1992/93 ¹ . Prosent		
	Antall ferieturer totalt	Av dette sammen med barn
Alle	2576	34
Kjønn		
Mann	1220	33
Kvinne	1356	34
Alder		
16-24 år	443	4
25-44 år	1132	58
45-66 år	787	23
Familiefase		
Enslig forsørger	77	69
Par, yngste barn 0-6 år	482	82
Par, yngste barn 7-19 år	440	73
Landsdel		
Akershus/Oslo	687	30
Buskerud/Oppland/Hedmark ..	287	31
Østfold/Vestfold	221	33
Telemark/Agder	238	35
Vestlandet	708	35
Trøndelag	210	42
Nord-Norge	225	35

¹ Dette er et utdrag av tabellen på side 23 i Rapport 94/6.
Kilde: Rapport 94/6, SSB.

Barn som reisefølge

Tabell 5.1 sier indirekte noe om barn. Den forteller noe om ferieforhold for barn og unge. Det skiller ikke mellom ulike aldersgrupper barn i denne sammenheng.

I 1992/93 var det barn med som reisefølge på én tredjedel av ferieturene som ble foretatt av nordmenn i alderen 16-79 år.

Personer med foreldreansvar tok barn med seg på 70-80 prosent av ferieturene. Det var særlig par med yngre barn som hadde barn som reisefølge på ferieturer.

Landsdelene skiller seg ikke nevneverdig fra hverandre, når det gjelder hvorvidt barn var reisefølge på ferie. Det er imidlertid ett unntak; Trøndelag skilte seg ut med en andel på over 40 prosent.

Kino, bøker og idrett på topp

Kino, bibliotek og idrett peker seg ut som klare «vinnere» når det gjelder hvilke kulturtildelte barn og unge benytter seg av. Prosantandelene for disse tre aktivitetene ligger høyt over prosantandelene for de øvrige tilbudeiene.

Det er i den eller de to eldste aldersgruppene at flest har gått på kino, bibliotek, teater, opera, ballett, kunstutstilling, populærmusikkonsert, museum og idrettsarrangement.

Generelt sett benytter barn og unge seg i større grad av alle kulturtildelene enn gjennomsnittet for befolkningen.

16-17-åringene har gjennomsnittlig gått på kino og vært på bibliotek én gang i måneden, mens 13-15-åringene har tilsvarende besøksfrekvens på idrettsarrangement.

I det hele tatt er det kino, bibliotek og idrettsarrangement som i tillegg til å være de aktivitetene som flest benytter seg av, er de aktivitetene som også blir oppsøkt oftest.

For alle aldersgruppene er biblioteket det tilbuddet som gjennomgående er blitt benyttet ofte de siste 12 månedene. Mens 9-12-åringene oftest har vært på biblioteket, eller vært tilskuere på et idrettsarrangement og vært på kino, i den rekkefølgen, har 13-15-åringene vært på idrettsstevne mer enn 12 ganger, på biblioteket i underkant av 12 ganger og 6 ganger på kino. Ungdom 16-17 år har så vidt benyttet biblioteket flere ganger

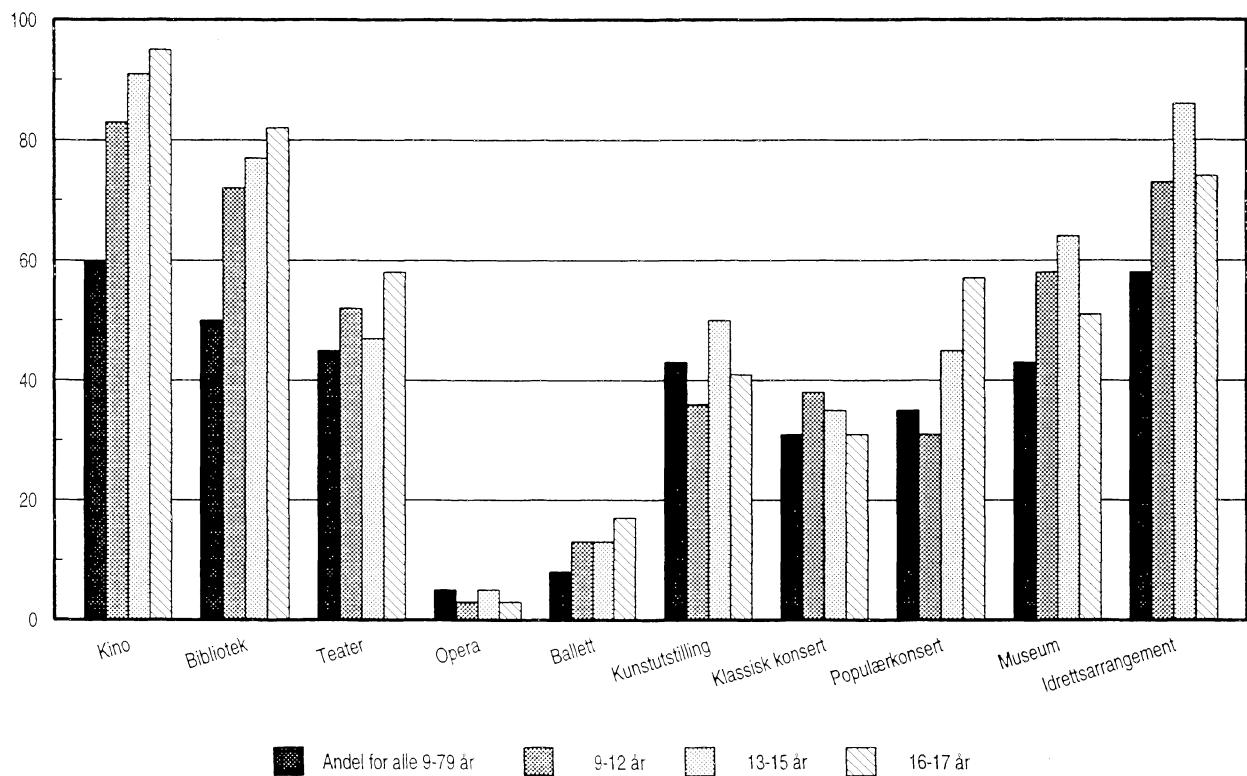
5.2. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud og antall ganger de er benyttet siste 12 måneder, etter alder, 1991 og 1994

	Kino	Bibliotek	Teater	Opera	Ballett	Kunstutstilling	Klassiskkonsert	Populærkonsert	Museum	Idrettsarrangement
Andel for alle 9-79 år	60	50	45	5	8	43	31	35	43	58
Av dette										
9-12 år	83	72	52	3	13	36	38	31	58	73
13-15 år	91	77	47	5	13	50	35	45	64	86
16-17 år	95	82	58	3	17	41	31	57	51	74
Antall for alle 9-79 år	4,3	5,3	1,1	0,1	0,2	1,5	1,0	1,3	1,1	6,4
Av dette										
9-12 år	3,9	9,0	1,0	0,0	0,4	0,6	1,1	0,6	1,5	6,4
13-15 år	6,0	11,7	0,9	0,1	0,2	0,9	0,9	1,2	1,6	12,3
16-17 år	12,0	12,2	1,8	0,0	0,3	0,9	1,2	2,2	1,0	10,5

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

Figur 5.1. Andel som har benyttet ulike kulturtilbud siste 12 måneder, 1991 og 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1991 og 1994, SSB.

enn kinotilbuddet, mens de har vært tilskuere på idrettsarrangement 10,5 ganger i løpet av det siste året.

De andre kulturtilbuddene har vesentlig lavere oppmøte; de benyttes sjeldent mer enn én til to ganger i året. Opera og ballett skårer lavest på oppmøteporsenget i alle aldersgruppene. Etter «tre-på-topp»-aktivitetene er det museumsbesøk som oftest er benyttet av 9-15-åringene, mens 16-17-åringene går på populærkonsert.

Kulturbruk henger sammen med kulturtilbudd; tilgjengeligheten varierer i Norge, avhengig av hva slags tilbudd det er snakk om og hvor i landet man bor.

Musikk som hobby

Musikk er den store vinneren når det gjelder barn og unges egne aktiviteter innen kulturområdet. I forhold til gjennomsnittet for befolkningen ligger barn og unges andel klart over mht. både å spille et instrument og å være med i kor/orkester/sang-/musikkgruppe. Mens det i befolkningen (9-79 år) er 13 prosent som spiller instrument, er det 51 prosent av 9-12-åringene som gjør det. Blant 13-15-åringene er det 29 prosent som spiller et instrument, og blant 16-17-åringene er prosentandelen 25 (dvs. 1 av 4). Selv om andelen for alle aldersgruppene ligger godt over befolkningen generelt, ser vi også at tendensen er synkende med økende alder.

5.3. Andel med egne aktiviteter innen kulturområdet, etter alder. 1991 og 1994. Prosent

	Med i teater-/revygruppe	Spiller instrument regelmessig	Med i kor/orkester/sang-/musikkgruppe	Driver med kunst/kunsthåndverk på fritiden	Antall spurte
Alle 9-79 år	2	13	9	14	4 002
Av dette					
9-12 år	2	51	26	13	246
13-15 år	5	29	18	15	197
16-17 år	8	25	23	12	121

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen, SSB.

5.4. Andel som spiller ulike instrumenter blant dem som kan spille, etter alder. 1994. Prosent

Blokkfløyte	Andre treblåsere	Andre		El-orgel, synthesizer	Andre		Andre strengein- strumenter	Andre		Trekkspill, trommer, slagverk	Trom- mer, slag- verk	Andre instrumenter	Antall spurte	
		Trompet,	mes- sing- blåsere		Piano	tan- gent- instru- menter		Gitar	Fiolin, fele	Andre strykere				
9-12 år ..	65	8	8	11	30	12	7	7	0	6	0	2	5	1 104
13-17 år ..	39	4	6	7	41	16	2	38	5	6	0	2	10	108

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Når det gjelder å drive med kunst og kunsthåndverk på fritiden, skiller ikke barn og unge seg fra resten av befolkningen. Ellers er det flere ungdommer, sett i forhold til befolkningen, som er med i teater-/revygruppe.

Piano, blokkfløyte og gitar populære

Ved å begrense seg til å se på dem som spiller et instrument, kan man få et inntrykk av hvilke instrumenter det er mest vanlig å kunne spille på.

Blokkfløyte og piano peker seg ut som instrumenter som hvert tredje barn eller flere i hver aldersgruppe kan spille. To tredjedeler av alle 9-12-åringene spiller blokkfløyte. Dette kan ses i sammenheng med musikkundervisningen i skolen. Det er også ca. 40 prosent av 13-17-åringene som spiller dette instrumentet.

Det er mest vanlig å spille piano i den eldste aldersgruppen, men forskjellen i forhold til blokkfløyte og gitar er ikke stor (41 mot 39 og 38 prosent). Det å spille gitar ser ut til å være et klart ungdomsfenomen; 38 prosent av 13-17-åringene spiller gitar, mot 7 prosent av 9-12-åringene. For alle mellom 9 og 79 år er andelen gitarspillere 32 prosent (mer informasjon i Statistiske analyser 13/96, SSB).

De typiske korpsinstrumentene er det klart færre som spiller på, sammenlignet med blokkfløyte og piano.

Violin- og trompetspill er like utbredt blant 13-17-åringene (med 6 prosent), mens trommer er noe mer populært med 10 prosent.

5.5. Driftsutgifter i 1 000 kroner for musikkskoler. Kommune¹. 1995

Driftsutgifter i 1 000 kr

Hele landet	501 842
Vest-Agder	16 063
Kristiansand	8 508
Mandal	1 714
Farsund	665
Flekkefjord	1 210
Marnardal	323
Åserald	102
Lindesnes	664
Lyngdal	853
Hægebostad	271
Kvinesdal	845
Sirdal	908

¹ De kommunene som mangler i oversikten, har ikke ført driftsutgifter for musikkskoler for 1995.

Kilde: Offentlige finanser og kreditmarkedsstatistikk, SSB.

Musikkskoler

Kommunale driftsutgifter til musikkskoler varierer. Under kommenteres bare fylkestall i forhold til landstall. Utgiftene bør ses i sammenheng med antall barn og unge bosatt i kommunen/fylket.

Rogaland og Hordaland har størst utgifter til drift av musikkskoler, med over 11 prosent av totalbeløpet hver. Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal bruker hver ca. 9 prosent av «landsbudsjettet» til musikkskoler. Østfold, Aust-Agder og Finnmark har de laveste

driftsutgiftene. I synkende rekkefølge plasserer de andre fylkene seg slik: Akershus, Nordland, Nord-Trøndelag, Troms, Sogn og Fjordane, Hedmark, Telemark, Oppland, Vest-Agder, Oslo, Buskerud og Vestfold.

Jentene aktive biblioteksgjengere

Jenter er mer aktive biblioteksgjengere enn gutter, målt i antall lånte bøker fra et folkebibliotek. Alle 9-12-åringene og jenter i alderen 13-17 år har i snitt lånt mer enn én bok pr. måned det siste året (1994). De yngste jentene låner flest bøker, med 16,5 bøker i året. De eldste guttene låner færrest bøker, med 8 bøker de siste 12 månedene.

Det er klart flere av dem som leste en bok i går som også har vært på folkebibliotek de siste 12 månedene. Det er mellom 6 og 9 prosent flere som leste bøker dagen i forveien som også hadde vært på bibliotek, sammenlignet med dem som ikke hadde vært der.

Forskjellen i lesing av bøker mellom dem som har og dem som ikke har vært på bibliotek er størst i den eldste aldersgruppen. I aldersgruppen 9-12 år er både biblioteksbesøkere og de som ikke har vært på biblioteket siste året, forholdsvis ivrige boklesere; det er uansett 27 prosent eller flere av barna i denne aldersgruppen som leste bok i løpet av en gjennomsnittsdag.

Mye ballidrett

Fotball er den idrettsgrenen som flest barn og unge utøvde sist de deltok på et idrettsarrangement. For begge aldersgruppene er det fotball og dernest håndball som fanger flest utøvere. For 9-12-åringene er fotball den altoverskyggende deltakersporten; hele 53 prosent deltok i fotball sist de var med på et idrettsarrangement. Håndball følger på andre plass, med 18 prosent. Annen individuell idrett (som bl.a. inkluderer svømming og ridning) samlet 9 prosent deltakere i den yngste aldersgruppen, fulgt av friidrett og skiidrett på 7 prosent.

5.6. Antall bøker lånt på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder og kjønn. 1994

Alder og kjønn	Antall bøker lånt	Antall spurte
9-12 år		
Gutter	12,9	61
Jenter	16,5	69
13-17 år		
Gutter	8,0	78
Jenter	14,9	81

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.7. Andel som har lest bok en gjennomsnittsdag blant dem som har og dem som ikke har vært på folkebibliotek siste 12 måneder, etter alder. 1994. Prosent

Alder og biblioteksbesøk	Lest bok i går	Antall spurte
9-12 år		
Har ikke vært på folkebibliotek	27	42
Har vært på folkebibliotek	33	88
13-17 år		
Har ikke vært på folkebibliotek	18	34
Har vært på folkebibliotek	27	125

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

13-17-åringene har ikke et like stort sprik mellom andelen som deltar i de tre mest populære idrettene. Fotball ligger på 36 prosent, mens håndball har en deltakerandel ved idrettsarrangementer på 27 prosent. Lagidrettene står i det hele tatt sterkt i denne aldersgruppen.

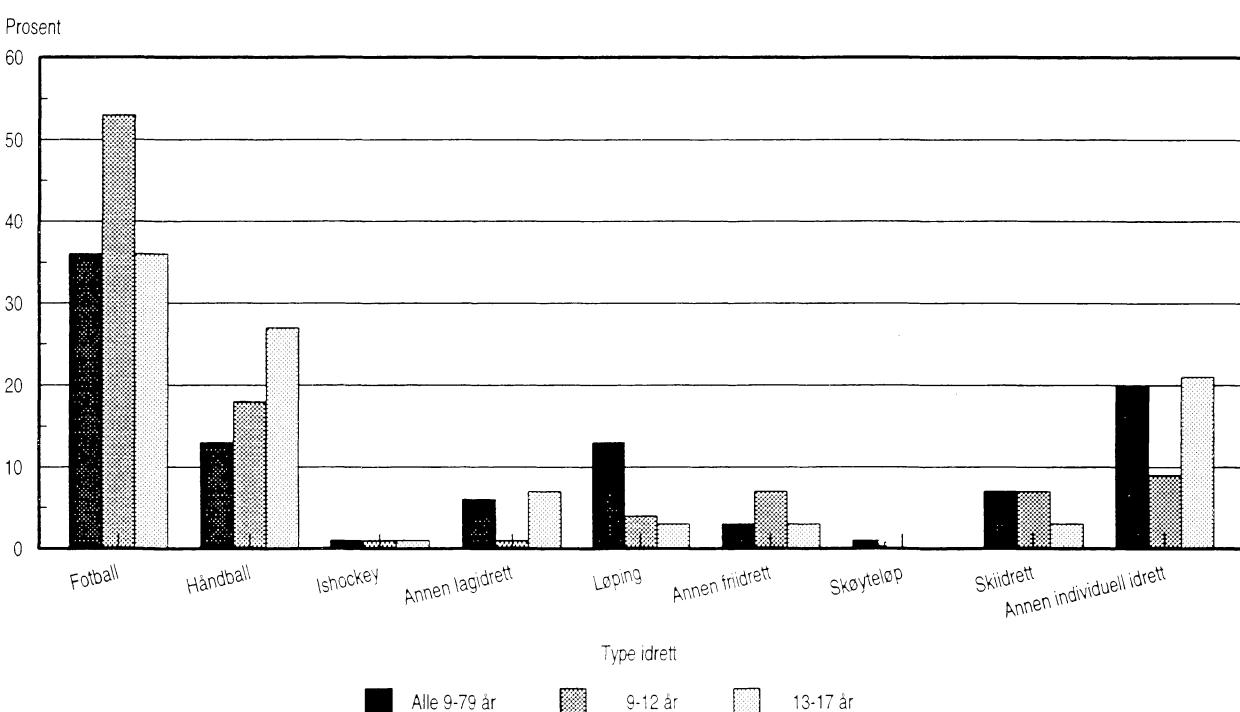
Samtidig er det i aldersgruppen 13-17 år forholdsvis mange som driver med annen individuell idrett.

5.8. Andel som har deltatt i ulike typer idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement, etter alder 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annен lagidrett	Løping	Annен friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett	
Alle 9-79 år	36	13	1	6	13	3	1	7	20	
Av dette										
9-12 år	53	18	1	1	4	7	.	7	9	
13-17 år	36	27	1	7	3	3	.	3	21	

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Figur 5.2. Andel som har deltatt i ulike idrettsgrener sist de deltok på idrettsarrangement. 1994

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

5.9. Andel som så ulike typer idrett sist de var på idrettsarrangement. 1994. Prosent

	Fotball	Håndball	Ishockey	Annen lagidrett	Løping	Annен friidrett	Skøyteløp	Skiidrett	Annen individuell idrett
Alle	52	14	3	3	3	2	2	13	9
Av dette									
9-12 år.....	54	16	3	3	4	1	3	11	7
13-17 år.....	45	25	3	5	2	1	3	5	9

Kilde: Kultur- og mediebruksundersøkelsen 1994, SSB.

Fotball som tilskuersport

Både blant 9-12- og blant 13-17-åringene svarer flest at de så fotball sist de var på et idrettsarrangement. Foruten fotball samler håndball tilskuere i disse aldersklassene. Totalt har 70 prosent av både 9-12-åringene og 13-17-åringene sett fotball- eller håndballkamper sist de var på et idrettsarrangement.

Skiidrett tiltrekker seg også unge tilskuere, spesielt 9-12-åringene. Skiidrettens tilskuerandel i 1994 kan riktig nok være påvirket av Lillehammer-OL.

Annен friidrett (inkluderer ikke løping) har den laveste prosentandelen tilskuere for disse aldersgruppene.

Medlemskap i idrettsforeninger

Jenter har færre registrerte medlemskap i norske idrettskretser enn gutter har. Dette gjelder både totaltall for landet og for hvert enkelt fylke.

Jenter i alderen 0-12 år har flere medlemskap enn jenter i alderen 13-16 år. Førstnevnte utgjør riktig nok et større aldersintervall, selv om man kan anta at de aller yngste, si 0 til 5 år, til dels kan overses.

Aust-Agder har minst sprik mellom antall medlemskap i de to aldersgruppene. Hedmark, Oppland og Rogaland har opp mot 50 prosent flere medlemmer blant de yngre enn blant de eldre jentene.

De yngste guttene ser også ut til å være mer aktive enn gutter i alderen 13-16 år.

Finnmark har den minste forskjellen i antall medlemskap mellom aldersgruppene. I Akershus er det ca. 8 000 flere guttemedlemskap for 0-12-åringene enn 13-16-åringene. I Hedmark og Rogaland er det registrert ca. dobbelt så mange medlemskap for 0-12-årige gutter som for 13-16-årige gutter.

5.10. Idrettskretser, lag og medlemskapstall, etter kjønn og alder pr. 31.12.1996¹

	Antall lag	Medlemmer i alt		Jenter		Gutter	
		0- år	13-16 år	0-12 år	13-16 år	0-12 år	13-16 år
Hele landet	7 286	1 396 824	147 291	89 155	188 352	118 572	
Østfold Idrettskrets	387	72 169	5 864	4 371	7 906	5 756	
Akershus Idrettskrets	638	153 093	14 730	8 434	21 556	12 847	
Oslo Idrettskrets	613	186 209	11 176	6 231	17 863	10 294	
Hedmark Idrettskrets	361	65 175	6 628	3 499	8 760	4 710	
Oppland Idrettskrets	389	62 454	7 029	3 736	8 825	5 264	
Buskerud Idrettskrets	354	74 678	6 892	4 956	10 239	6 658	
Vestfold Idrettskrets	270	61 538	6 595	3 669	8 657	5 237	
Telemark Idrettskrets	285	51 646	5 838	3 526	7 115	4 768	
Aust-Agder Idrettskrets	176	30 873	2 927	2 330	4 262	3 527	
Vest-Agder Idrettskrets	262	41 326	4 798	2 978	5 987	3 759	
Rogaland Idrettskrets	506	98 895	13 925	7 310	16 437	8 624	
Hordaland Idrettskrets	629	108 057	13 974	7 911	18 222	11 001	
Sogn og Fjordane Idrettskrets	192	39 563	5 085	3 309	4 949	3 862	
Møre og Romsdal Idrettskrets	481	73 554	7 571	5 994	10 258	7 275	
Sør-Trøndelag Idrettskrets	441	95 628	9 793	6 045	11 403	8 479	
Nord-Trøndelag Idrettskrets	261	47 658	5 489	3 834	6 151	4 242	
Nordland Idrettskrets	493	57 234	7 404	4 566	9 568	6 046	
Troms Idrettskrets	350	40 256	4 288	2 962	5 790	3 443	
Finnmark Idrettskrets	196	21 540	2 621	1 617	2 604	2 114	

¹ Tallene i denne tabellen vil avvike noe fra tilsvarende tabell i Statistisk årbok. SSBs statistikk inkluderer Norges Bedriftsidenettforbund. NBIF har en nedre aldersgrense på 17 år for sine medlemmer og vil dermed ikke påvirke tallene for yngre aldersgrupper.

Kilde: Norges Idrettsforbund og Olympiske Komité, Årsrapport 1996.

Unge går på fritids-/ungdomsklubber

I 1991 hadde 62 prosent blant 13-15-åringene vært på fritids-/ungdomsklubb i løpet av de siste 12 månedene. Halvparten av alle 10-12-åringene benyttet seg også av dette tilbuddet, mens det blant barn 7-9 år var 29 prosent som benyttet seg av denne fritidsaktiviteten.

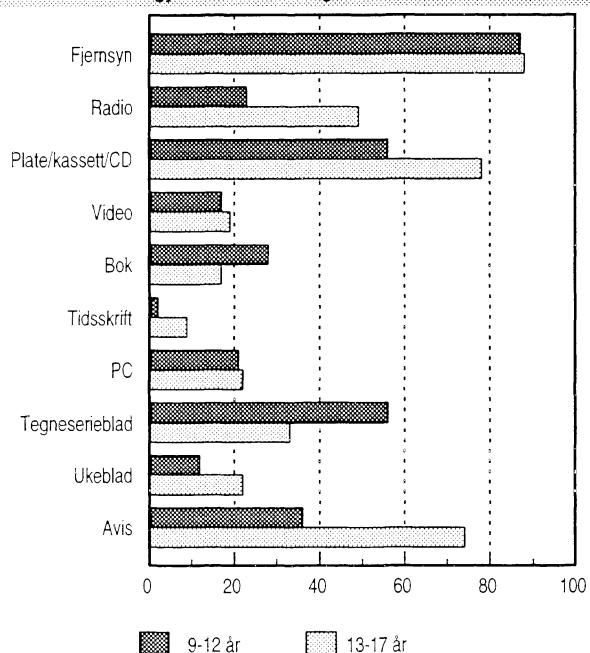
90 prosent ser på TV

Fjernsynet er det medietilbuddet som vinner kampen om barn og unges oppmerksomhet. Både på spørsmål om hvilket medium som er brukt og hvor lenge, kommer TV-en ut på topp. Opp imot 90 prosent av 9-17-åringene ser på fjernsyn en gjennomsnittsdag.

Å spille plater/CD-er/kassetter står også høyt i kurs i begge aldersgruppene. Blant 13-17-åringene er det omtrent like vanlig å høre på musikk som det er å lese avisene.

9-12-åringene leser ikke aviser i samme grad som de eldre ungdommene, men de leser til gjengjeld oftere tegneserieblad. Sannsynligvis står Donald Duck&Co. for mye av denne lesingen. Som for tegneseriebladene er det den

Figur 5.3. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, 1996

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.11. Andel som har brukt ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder, 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	87	23	56	17	28	2	21	56	12	36	109
13-17 år	88	49	78	19	17	9	22	33	22	74	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

5.12. Antall minutter brukt på ulike medietilbud en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

	Fjernsyn	Radio	Plate/ kassett/CD	Video	Bok	Tidsskrift	PC	Tegne- serieblad	Ukeblad	Avis	Antall svar
9-12 år	89	10	21	11	9	0	12	14	3	6	109
13-17 år	115	45	69	12	8	3	19	8	5	15	158

Kilde: Mediebruksundersøkelsen 1996, SSB.

Tidsbruken er gjennomsnittet for alle i aldersgruppen. Antall minutter vil øke hvis man kun ser på faktiske mediebrukere (seere, lyttere osv.).

yngste aldersgruppen som i størst grad leser bøker.

Radio er også et medium som ca. halvparten av alle 13-17-åringene har benyttet en gjennomsnittsdag.

En god femtedel av de spurte barna mellom 9 og 17 år har benyttet hjemme-PC en gjennomsnittsdag.

Det er en betydelig andel som bruker alle de nevnte medietilbudene; mer enn 15 prosent av barn og unge har brukt disse mediene en gjennomsnittsdag.

Etermediene tar tid

Barn i aldersgruppen 9-12 år bruker i gjennomsnitt 1 time og 29 minutter foran fjernsynsskjermen. 13-17-åringene ser i gjennomsnitt på TV i 2 timer (115 minutter) på en gjennomsnittsdag.

Foruten TV-en bruker unge i alderen 13-17 år mye tid hver dag på musikk i form av plater, CD-er og kassetter, og på radio. PC-bruken og avislesingen er begrenset til 15-20 minutter hver.

Den yngre gruppen har også fjernsynet som det mest tidskrevende mediet, med musikklytting og tegneserieblader på de neste plassene. Bortsett fra TV-titting er det

sjeldent mer enn 20 minutter som brukes til noe medietilbud av barn i aldersgruppen 9-12 år.

Barn og unge benytter etermediene oftere og bruker mer tid på disse enn på tekst-mediene en gjennomsnittsdag. Det kan imidlertid være på sin plass å påpeke at det er fullt mulig å benytte flere medier samtidig.

PC-en som underholdning

9-15-åringene bruker i hovedsak hjemme-PC-en til spill og underholdning; hele 84 prosent av brukerne i denne aldersgruppen oppgir at de spiller og lar seg underholde av PC-en en gjennomsnittsdag.

En fjerdedel av barna og de unge som bruker PC hjemme en gjennomsnittsdag sier at den brukes til skolearbeid.

I den eldre aldersgruppen, dvs. blant 16-24-åringene, er det flest som bruker datamaskinen til utdanningsrelatert arbeid. Dette gjelder over halvparten av brukerne i denne gruppen. Samtidig bruker nesten like mange PC-en til spill og underholdning. 40 prosent sier at de tar PC-en i bruk som hjelpemiddel for hjem og fritid.

5.13. Brukere fordelt på type hjemme-pc-bruk en gjennomsnittsdag, etter alder. 1996. Prosent

	Daglig arbeid	Underhold- ning/spill	Skolearbeid/ utdanning	Til hjem/fritid	Tilknyttet modem/faks	Tilknyttet CD-ROM-spiller
9-15 år	0	84	25	10	4	23
16-24 år	15	53	55	40	15	30

Kilde: Statistiske analyser 18, SSB.

Tillatelse nr.
159 000/502

B

Returadresse:
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Publikasjonene kan bestilles fra:

Statistisk sentralbyrå
Salg- og abonnementsservice
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 55 00
Telefaks: 62 88 55 95

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway